

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجمین (۲۹) اردیبهشت ماه ۲۰۳۶ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : عباس میرزائی - سید کریم کاظمی - منوچهر دهقان - حجتی .
- ۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل سازمان تحقیقات زمین شناسی و معدنی کشور .
- ۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به خانه انصاف .
- ۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری .
- ۶- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)

- آقایان :** الموتی - دکتر اعتمادی - الداغی - ایلخانی - دکتر برومند - بزرگ زاده - دکتر بقائی - بنکدار پور - جاف - جباری - جندقی - حاتمی - خزیمه - خورشید - دانشمند - راشدی - رضوانی - دکتر رفعت - ریگی - کریم بخش سعیدی - سید کللال سیدی - شهرستانی - صائب - طباطبائی - قریشی - محمد حسین غضنفری - دکتر فروزین - محمد صادق کاظمی - باقی - دکتر محقی - محمودیان - معتمدی - نواب صفا - یاسینی - جعفری .
- بانوان :** برومند - آقایان - سلیمی - مشائی - نائینی طبا - زاهدی .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : عباس میرزائی .

سید کریم کاظمی - منوچهر دهقان - حجتی .

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای عباس میرزائی تشریف بیاورید .

عباس میرزائی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، در این هفته یکی دیگر از پدیده‌های انقلاب شاه و ملت تشکیل نهمین کنفرانس ملی کار از روز ۲۵ تا ۲۷ اردیبهشت در وزارت کار و امور اجتماعی بود که با شرکت نمایندگان دولت و کارفرمایان و کارگران بایام مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر کار خود را آغاز نمود پیام رهبر خردمند ایران ما نند همیشه راه‌ها و راهگشا بود (صحیح است) شاهنشاه آریامهر در پیام خود در خصوص حداکثر استفاده از قدرت تولیدی نیروی کار کشور و توسعه و تعمیم آموزش حرفه‌ای و اجتماعی کارگران

و ضرورت تأسیس مسکن مناسب و بهداشتی برای کارگران ایران بعنوان یک اقدام راهبردی و جزء مهمی از سیاست توسعه اجتماعی کشور تأکید فرمودند و اینکه بعد کمی وقت اسمی از این فرمایشات شاهنشاهی آریامهر را قیادت می‌نمایم. «نیمین کنفرانس ملی کار در مرحله‌ای از حیات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی کشور آغاز می‌شود که جامعه محول ایران، با برخورداری از دست‌آورد های انقلاب راه ترقی و پیشرفت تمدن بزرگ بطور منظم دنبال میکند. در این هنگام که با برنامه ششم عمرانی در دست بررسی و تدوین است نتایج کار و توصیه‌های این کنفرانس می‌تواند در جمعیت بیشتر برنامه ششم عمرانی تأثیر بسیار داشته باشد. استفاده صحیح و مطلوب از قدرت تولید و خلاقیت منابع انسانی کشور و به‌ویژه افزایش بهره‌وری از بهترین و بهترین‌ها سیاست توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران است. و همچنین علاوه بر ساختن خانه‌های سازمانی امر و مقرر نمودند برای ایام بازگشتگی کارگران خانه‌های ملکی نیز ایجاد گردد که در ایام بازگشتگی با خیال راحت از ایام عمر و فراغت استفاده نمایند (احسن) و همچنین در این کنفرانس جناب آقای هویدا نخست‌وزیر هم در جلسه افتتاحیه و هم در جلسه اختتامیه کنفرانس شرکت نمودند و بخصوص در سخنرانی جلسه افتتاحیه خاطر نشان ساختند که توصیه‌های کنفرانس مخصوصاً در آستانه تدوین برنامه ششم عمرانی می‌تواند در تنظیم سیاست‌های بلندمدت توسعه و تجدید نیروی انسانی و بهره‌وری و خانه سازی و سایر امور مربوط به نیروی کار دولت را یاری دهند.

در این کنفرانس که بر ریاست جناب آقای مهدی سمعی رئیس بانک توسعه کشاورزی ایران اداره میشد وزیر محترم کار جناب آقای دکتر آرمون بویژه یادآور شدند یکی از وظایف اساسی وزارت کار و امور اجتماعی تجهیز نیروی انسانی است که مستلزم آموزش‌های فنی و تعلیمات حرفه‌ای میباشد و همین جهت بامر فراهم آوردن امکان‌های گسترش این آموزش پرداخته ایم جناب آقای وزیر کار خاطر نشان ساختند که در مرحله‌ای قرارداد داریم که آغازی است برای یک دگرگونی صنعتی در کشورمان که مستلزم اعمال نظم خاص صنعتی در جامعه میباشد کنفرانس ملی کار امسال هم بصورت بی‌سابقه با نظمی بخصوص و با شرکت منظم افراد برگزار شد و علاوه بر سخنرانی ریاست محترم سازمان کارگران که در امر بهره‌وری بیشتر در امر تولید و جلوگیری از ضایعات درباره مسکن ملکی و سازمانی

کارگران به نیروی از فرمایشات شاهنشاهی آریامهر عده کثیری از نمایندگان سازمانهای کارگری که از نقاط مختلف کشور شرکت نموده بودند مطالب مهمی که در دستور کار قرار داشت جلوگیری از ضایعات نیروی انسانی و مسکن کارگران بررسی شده با دعوتیکه از افراد صاحب نظر از طرف وزارت کار و دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات و اطاق صنایع و بازرگانی بررسی‌های دقیقی در مطالب دستور کنفرانس توأم با پیشنهاداتی که در قطعنامه بتصویب رسید بعمل آمد.

کنفرانس ضمن قطعنامه خود انجام یک سلسله اقدامات را در زمینه آموزش و افزایش بهره‌وری و مسکن و گسترش هرچه بیشتر برنامه‌های آموزشی کارگران و همچنین ایجاد مسکن سازمانی و ملکی و نیز ایجاد تسهیلات فراهم ساختن نیروی انسانی و تولید مصالح ساختمانی توصیه نمود و همچنین در زمینه جلوگیری از ضایعات نیروی انسانی از طریق بهره‌وری و کارآئی و استقرار روابط انسانی مطلوب در محیط کار و توجه بیشتر از پیش به تهیه وسایل ایمنی و بهداشت و کار و کوشش در تقویم و پیشبرد اصل چهارم و نیز در زمینه انقلاب شاه و ملت که از بارزترین عوامل توسعه و مشارکت مردم و برخورداری عموم خاصه کارگران از ثمرات فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی کشور است تصمیماتی اتخاذ نمود (احسن).

از خصوصیات کنفرانس اسنال تأکید بر اجرای دقیق توصیه‌ها و تصمیمات قطعنامه بود که به پیشنهاد جناب آقای نخست‌وزیر که نیز ریاست شورای عالی سازمان کارگران را بنا بقاضای نمایندگان کارگران قبول فرمودند تحت عنوان کمیته نظارت بر اجرای قطعنامه کنفرانس با شرکت نمایندگان وزارت کار و امور اجتماعی سازمان کارگران ایران و اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل میشود و چگونگی پیشرفت کار همه باید با اطلاع آقای نخست‌وزیر برسد و در کنفرانس بعدی نیز نتیجه بیکر و اجرای مواد قطعنامه مطرح خواهد شد البته همه شما نمایندگان محترم از پیشرفت امر صنعت تحت رهبری شاهنشاهی آریامهر واقف هستید و این پیشرفت بالهالام از فرمایشات رهبر خردمند ملت ایران کارگران را بر آن داشته که تا آنجا که میتوانند و قدرت دارند در راه رضامندی شاهنشاهی کوشش نمایند و این فکر همیشه در کارگران هر روز بیشتر و مؤثرتر عملی میگردد و امیدوار هستم روزی برسد که کارگر ایرانی توانسته باشد این همه محبت و عنایات شاهنشاهی را در راه ترقی و پیشرفت و رسیدن به تمدن

بزرگ وظیفه مقدسش که همان کار بیشتر و بهتر باشد انجام بدهد.

در پایان اجازه میخواهد موضوع دیگری که خیلی هم مهم و هم برای ملت ایران افتخارآمیز است باز دیدی است که دیروز بدست اداره وظیفه عمومی از طریق فرمانده کل ژاندرمری از همکاران گرامی شده بود بازدید مفصلي از حوزه نظام وظیفه با حضور جناب آقای معینی وزیر کشور بود که بی‌اندازه شرف افزاین بود نهایت کار مراجعه گفته مشمول بقدری سهل و آسان تا یک نظمه خاصی برخوردار بود.

که در آنجا از دانشجویان عزیز هم دیده شدند و از آنها سؤال نمودند گفتند کار افراد آماده خدمت در اداره نظام وظیفه بقدری بدون زحمت بانیک نظم نوین انجام میشود که هیچگونه گرفتاری در کار ندارند و از خداوند خواستیم ای کاش وسائلی فراهم میشد که تمام افراد این کشور میتوانند از نزدیک همه بشارت‌ها را مخصوصاً مقاماتی که در ارتش شاهنشاهی و نیروهای مسلح میباشند که این نظم و بیداری تحت رهبری بزرگ ارتشداران شاهنشاهی آریامهر ثبات سیاسی و حفظ حدود کشور و سرزمین پهناور ایران از اثر این رشد انضباطی و فداکاری سربازان و درجه‌داران و افسران و امرای خدمتگزار سباسبند لذت رسیدن قریب‌یافتی فرمانده ژاندرمری و سپهبد دلو قاجار رئیس نظام وظیفه کشور و از علاقمندی وزیر محترم کشور و کلیه امرای عزیز و تمام افرادی که در نیروهای مسلح شاهنشاهی که در خدمت شاهنشاهی و ملت ایران است درود میفرستیم (احسن) و از پشت این تریبون از مسئولان امر و دولت آقای هویدا سیاستگرای می‌نمایم ام از اینکه نمایندگان مجلس شورای ملی و دانشجویان عزیز که از دانشگاه‌ها برای بازدید آمده بودند بی‌نهایت از نظم و ترتیب و احتراماتی که افراد نیروهای مسلح در اداره نظام وظیفه با مردم داشته‌اند این مراجعات بنحوی شایسته و مؤدبانه و منضبط بود که همه ما را به تحسین و امید داشت و من اینجا از پشت این تریبون به تمام افسران و امرای نیروی نیروهای مسلح شاهنشاهی و سربازان جانباز شاهنشاهی و ملت ایران که در راه انجام وظیفه خدمتگزاری می‌نمایند درود می‌فرستیم و از خداوند متعال خواهان و خواستار هستم که تمامی ملت ایران مخصوصاً نمایندگان عصر سازهین در راه خدمت به شاهنشاهی و ملت ایران هر روز از روز پیش توفیق بیشتری پیدا کنند (احسن) در پایان عریضم یک شعر از مشنوی می‌خوانم

و به آن افرادی وطن و مزدور که یک شناسنامه ایرانی بیشتر ندارند و بر این اتحاد و اتفاق ملت ایران غبطه می‌خورند و حسادت می‌ورزند بد آنها می‌گویم:

جان‌گروگان و سگان از هم جداست

محمد جان‌های شیران خدایست

رئیس - آقای سید کریم کاظمی بفرمائید.

سید کریم کاظمی - بنام خداوند بخشنده مهربان و بنام شاهنشاهی آریامهر عدل کسرت جناب آقای رئیس سروان ارجمند.

ماه اردیبهشت که شعبت خود را بخواستار پیوسته‌ای آریامهر وزیر کت ایزد معان جدا اعلای زیبایی و تابستکی رسیده است شهرستان اجور به موعده بیس بزرگ مغر شد در ۱۷ اردیبهشت علیا حضرت شهبانوی دانش‌آورد و فرهنگ‌دوست به سلطنتیه تشریف فرما شدند و از نزدیک بنای باستانی سلطان محمد خدابنده را که یکی از شاهکارهای معماری دوره ایلخانان است مشاهده فرمودند ارتفاع این گنبد ۴۰ متر است و در اطراف آن بقایای شهر قدیمی سلطنتیه مدون است که فعلاً وزارت فرهنگ و هنر در حال کاوش و حفاری آن میباشد موقعیکه علیاحضرت از این گنبد بازدید فرمودند اعالی بخش سلطنتیه و دهات اطراف برای زیارت از شهبانوی عزیز و اناسندوست خود جمع شده بودند و با احساسات بی‌شائبه شاهدوستی و مین برستی خود را ابراز داشته و با شعارهای ملی مقدمه شهبانوی عزیز را گرامی داشتند در ضمن بازدید شهبانوی ایران دستور لازم جهت تسریع در امر تعمیر این اثر عظیم صادر فرموده و در مورد ساختن شهربان جدیدی برای اعالی منطقه‌ای که باید حفاری و خاکبرداری شود دستوراتی دادند مردم سلطنتیه از اینکه آرزوی دیرینه خود نائل و حلال مشکلات آنها رسیده است سرز پانمی شناختند و خداوند عزوجل را سیاستگزار بودند (احسن) که یک چنین شهبانوی نیکوکار و مهربان برای مردم ایران ارزانی داشته پس از بازدید از قسمت‌های مختلفه و این بنای عظیم شهبانو سرزده بدینان جمعیت تشریف فرما شدند و مستقیماً را مورد لطف و مرحمت قرار دادند سپس بزنجان عزیمت فرموده در استانداری که توسط استاندار فعال و جدی جهت پذیرائی از شهبانوی آماده شده بود نمایندگان مجلسن استان را بحضور پذیرفتند و پس از جویای وضع منطقه مورد عنایت معظم‌ها قرار گرفتند و همانطور که همکار ارجمند تیمسار بیات اشاره کردند در بازدید از چند اثر تاریخی که فرمودند در مسیر مردم شاهدوست و مین پرست استان زنجان با احساسات پر شور مقدم مبارک شهبانوی عزیز

خود را گرمی داشته و شعارهاییکه در مسیر معظمها مشاهده میشد منسوخ و ترمیمی سابقه اهالی شاد دوست این منطقه بود (احسن)

دوین افتخاریکه در این ماه نصیب شهرستان ابهر شد شریف ترمانی و الاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی و عمیر گرامشیان جهت بازدید از مناطق باستانی و کشاورزی و صنعتی این شهرستان بود که سرکارخانم حیاتیانی نماینده مجریه مجلس شورای ملی و عدهای از آشنایان نیز در این بازدید همراه معظمها بودند اولین بازدید از مزرعه کشاورزی برادران جاف بود که مزرعه است پس دینی و زحمت ایشان مورد تقدیر است و الاحضرت از کشاورزی صنعتی و آبیاری نظریه‌ای و دامداری چیزی ایجاد که کرده‌اند بازدید بعمل آوردند و اظهار رضایت از کشاورزی آنها را نمودند. پس اینجانب را بحضور بدینجه از وضع منطقه سوالی فرمودند بعضی رسیدن از انقلاب شاه و سرده در عرض دوازده سال منطقه اخیر جهت رهبریهایی خریدندانه شاهنشاه آریامهر راه صد ساله نموده ولی کمبودهایی موجود است که اسدوارم در ذیل توجهات شاهنشاه آریامهر هرچه زودتر بدروازه تمین بزرگ برسم در مورد کشاورزی منطقه عرض رسید بعثت ارزانی محصولات کشاورزی متأسفانه برای کشاورزان کشت و زرع مقرون بضره نیست و بصورت کارگر در قسمتهای صنعتی مشغول کاربرد در مورد خدمات رفاهی بعضی رسید در اقصی نقاط شهرستان مدرسه موجود و تعلیم و تربیت رایگان توسط سپاهی یا معلم رسمی انجام میگردد در مورد بهداشت و درمان در شهرستان ابهر ۱۲ پزشک یک بیمارستان ۳۲ تختی موجود است و اسدواریم با برنامه ایکه جهت تربیت بهورز انجام گرفته بهتر از این گردد از جهت وجود راههای روستائی نسبتاً در وضع بهتری هستیم فقط اشکال ترمیم آنهاست که باید فکری کرد والا بزودی آنها از بین خواهند رفت از کارهاییکه در دست اقدام است سؤال فرمودند بعضی رسید سد کینورس که بزودی احداث خواهد شد و آب این سه غیراز اینکه منطقه ابهر را سیراب میکند برای تاکستان و قزوین نیز مشرثر خواهد بود دیگری شعبه‌ای از دانشگاه آزاد است که زمین آن توسط نیکوکاران ابهر اهداء شده و بقیه کارها نیز بزودی انجام خواهد گرفت سپس الاحضرت و همراهان از کارگاه تالیفاتی و مناظر طبیعی و آثار باستانی ابهر بازدید بعمل آوردند و راهنماییهای لازم را فرمودند در مدت دو روز اقامت معظمله و همراهان از

پذیرائی برادران جاف که باعث سربلندی و افتخار حوزه انتخابیه اینجانب شد نهایت تشکر را دارد اسدوارم کشاورزی آنها که نمونه بود همیشه در کشور عزیز ایران نمونه باشد

در خاتمه عرضی مسمی از احتیاجات و خواسته‌های حوزه انتخابیه که مورد تقاضای ساکنین منطقه ابهر بود است باستحضار رسانیده و تقاضای توجه را دارد.

۱- در منطقه ابهر رود باغات انکور فراوان است و بصورتی کاشته شده که بوسیله تراکتور نمیتوان اطراف درخت را بیل کاری کرد و متأسفانه باید بوسیله کارگر این عمل انجام گردد در حال حاضر بعثت باین بودن قیمت محصولات کشاورزی باغداران این منطقه باغات خود را رها نموده و بیل کاری نمیکند و این عمل باعث خواهد شد که در مدت خیلی کم تمامی تاکستانهای این شهرستان که در حدود ده هزار هکتار باغ انکور هست از بین بروند لذا از وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تقاضا دارد در مورد این نوع باغات انکور فکری بکند.

۲- تبدیل خرمدره با جمعیت بیش از ۱۰ هزار نفر به بخش که باقره اطراف جمعیت آن بالغ بر ۵۰ هزار نفر میشود.

۳- تبدیل دادگاه بخش ابهر بدادگستری که آرزوی دیرینه ۳۰ ساله اهالی این منطقه است.

۴- احداث دانشسرایمقدسانی یا هنرستان صنعتی در این منطقه و جلوگیری از سرگردانی و بلاتکلیفی دانش آموزان (احسن).

رئیس - آقای دهقان بفرمائید.

منوچهر دهقان - جناب آقای رئیس. همکاران محترم خانمها آقایان، سخن را بنام خدا و مخلوق بزرگوارش شاهنشاه آریامهر آغاز میکنم و درود بیکران خود را به پیشگاه شاهنشاه بزرگ و نمایندگان راستین عصر رستاخیز و ملت وطن پرست ایران تقدیم میدارم (احسن) و خدای راسپاس بیگویم که پدر تاجدار زمان زادر کشف حمایت بی دریغ خود قرار داده تا ملت شاد دوست ایران هر روز بنحوی از افکار و اندیشه‌های خلاق و تابناک معظمله که سادت و رفاه و خوشبختی ملت در آن ملحوظ است برخوردار گردد (انشاءالله) اما مطلبی را که در اینجا لازم به تذکار آن می بینم ابتکار جالب و ارزنده‌ای است که جناب دکتر صالحی استاندار پرتوان و خستگی ناپذیر خوزستان بکار برده و آن مسافرت ایشان و مسؤلان اجرایی استان به شهرهای بخشها و روستاهای مختلف با حضور نمایندگان مردم آن دیار است از جمله مسافرت اخیر

ایشان به حوزه انتخابیه اینجانب رامهرمز است که بخش رامسر - دهستانهای سلطان آباد جایزان محل احداث سد الله و مرکز شهر مورد بازدید قرار گرفت چون توسعه شبکه آبرسانی رامسر مورد تقاضای مردم بوده اعتبار لازم را در اختیار مسؤلین قرار دادند و در رامهرمز نیز در جلسه مشترک انجمنهای ملی شرکت و نیازمندیهای منطقه را مورد بررسی قرار دادند چون آب آشامیدنی رامهرمز هم از جهت کمیت و هم از نظر کمیت مطلوب نبود اعتبار لازم را برای خرید دستگاه سنجی گیر و توسعه شبکه آبرسانی اختصاص دادند و چون تعدادی از خیابانها و عمده کوبه‌های رامهرمز فاقد اسفالت هستند یک کارخانه اسفالت سازی و یک کامیون شهرداری اهداء نمودند.

در ضمن چون تشر دوم اسفالت سه راهی رامسر رامهرمز و اسفالت سه راهی کیمه رامهرمز مورد تقاضای اعضاء انجمنها و عمده مردم بود از مدیرکل راه خواستند که در ان مورد اقدام شده و ایشان وعده دادند که بزودی در این مورد اقدام نمایند.

از جناب آقای نخست وزیر و وزیر محترم کشور تقاضا دارم که بهر نحوی صلاح میدانند از استاندار خوزستان تسویق بعمل آورند چون تصور میکنم این امر مورد درخواست عمده مردم خوزستان است.

اما بل الله که قبلا نامی از آن برده شد منجاوز از دو سال است که به بیمان کار داده شده ولی متأسفانه کار ساختمان آن بکندی پیش می رود بطوریکه تاکنون فقط چند پایه از آن ساخته شده از مقامات وزارت راه و ترابری میخواهم که برای تسریع در کار ساختمان این بل که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است دستورات لازم را صادر نمایند زیرا این بل استان خوزستان را به استانهای کبکیاویه و فارس وصل میکند با کسب اجازه نیازمندیهای ضروری حوزه انتخابیه ام را فهرست وار اعلام و تقاضای بذل توجه دارد.

شهر رامهرمز با اینکه یکی از قدیمی ترین شهرهای ایران است و قدمت آن به دوران ایلامی ها میرسد متأسفانه تا چندی قبل کمترین توجهی به عمران و آبادی آن نشده بطوریکه جوانان این شهر فاقد هرگونه وسیله تفریحی هستند تقاضای تکمیل استادیوم و احداث کاخ جوانان را در رامهرمز دارد احداث هتل جهانگردی ضرورت کامل را دارد زیرا برای مسافرتین شهر محل آبرومندی وجود ندارد در ۱۶ فروردین خسارات میل سال گذشته برآورده شد ولی متأسفانه کمکی در این مورد نشده اکثر دهات رامهرمز فاقد برق - راه و آب آشامیدنی هستند و بخصوص

از لحاظ آب و برق در تابستانها در منطقه قرار دارند امید است برای جلوگیری از خالی تر نشدن روستاها در این مورد فکر اساسی شده اما بخش هفتکل که تا پیش از برپید شدن تأسیسات شرکت ملی نفت از تمام امکانات رفاهی برخوردار بود با برپید شدن آن تأسیسات بکباره تمام امکانات خود را از دست داده که خوشبختانه با اعزام سبوق بک تیب زوئی روفی اقتصادی خود را بازیافت اما هنوز مردم آن از کمبودهایی مینانند در سرلوحه آنها آب آشامیدنی است قرار دارد اما خوشبختانه در بودجه سال جاری اعتبار آن بایدار و تسویب رسید از مقامات وزارت نیرو میخواهد هرچه زودتر در این مورد اقدام نمایند زیرا در حال حاضر مردم این بخش بزرگ در شبانه روز فقط دو ساعت آب دارند و اکثر خانه‌هایی که فاقد لوله کشی هستند بعضی اوقات قادر به تأمین آب آشامیدنی روزانه خود از شیرهای عمومی نمیشوند.

جوانان هفتکل و رامسر نیز از امکانات رفاهی برخوردار نیستند تقاضای احداث استادیوم ورزشی را در این دو بخش که جوانان آن از بر استعدادترین جوانان هستند دارد.

روستاهای هفتکل و رامسر نیز اکثراً فاقد آب راه و برق هستند نظر مقامات مزبوط را به این مشکل جاب و انتظار بذل توجه دارد بیش از این مصدع انجیردم زنده باد شاهنشاه آریامهر - یابنده باد ایران (احسن)

رئیس - آقای حجتی بفرمائید.

حجتی - بسم الله الرحمن الرحیم و بیی نشستین با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم هفته گذشته به دعوت وزیر آموزش و پرورش، اعضاء کمیسیون آموزش و پرورش به مشهد مقدس مشرف شدند برای بازدید از پیشرفتهای آموزشی این استان با گزارشی که در جلسه گذشته دوست عزیزم جناب آقای عاملی در این مورد تقدیم مجلس نمودند من هم لازم دانستم چند جمله‌ای به عرض برسانم قبلا وظیفه دارمستم از جناب آقای وزیر آموزش و پرورش و آقای عاملی صمیمانه تشکر کنم که وسیله این مسافرت را فراهم آوردند تا ما کارکنان قدیمی وزارت آموزش و پرورش که اینک افتخار داریم و در مجلس انجام وظیفه میکنیم از پیشرفت‌های آموزشی استان خراسان بازدید کنیم (احسن) بعد لازم است از شهردار شهر و انجمن شهر و مدیرکل وزارت آموزش و پرورش استان و عمه کارکنان وزارت آموزش و پرورش که در این چهار روز که در مشهد بودیم با ما هم‌ممانه همکاری کردند و وسایل بازدید ما را بهتر فراهم کردند تشکر کنم

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - وظائف و اختیارات شورا شرح زیر است:
الف - تعیین خط مشی سازمان.

ب - انتخاب رئیس سازمان به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن.

ج - تصویب تشکیلات سازمان پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

د - رسیدگی و تصویب بودجه سازمان پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه.

ه - تصویب مقررات استخدامی اعضاء هیئت تحقیقاتی بر اساس مقررات و ضوابط مربوط به اعضاء هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسات عالی علمی دولتی کشور پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

تبصره - مشاغل پژوهشی که مشمول مقررات استخدامی اعضاء هیئت علمی میباشد پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور تصویب شورا خواهد رسید.

مقررات مربوط به بایه حقوق و حقوق بازنشستگی مستخدمین رسمی عضو هیئت علمی سازمان همانست که در مورد اعضاء هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسات عالی علمی دولتی اجرا میشود و مشمول تغییرات و اصلاحات بعدی آن نیز خواهد بود.

و - تصویب میزان فوق العاده مخصوص برای اعضاء هیئت علمی با توجه بضوابط مصوب شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی پس از تأیید شورای حقوق و دستمزد.

ز - تصویب تعرفه های خدمات و ضوابط تعیین بهای فروش نتایج حاصل از تحقیقات و کارهای علمی سازمان.

ح - اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهاییکه از طرف رئیس سازمان در حدود این قانون مطرح میشود.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - کمیته فنی سازمان مرکب از افراد زیر است:
۱ - رئیس سازمان.

۲ - نماینده شرکت ملی نفت ایران.

۳ - پنج نفر از متخصصان رشته های مختلف زمین شناسی و معدنی از بخش عمومی یا خصوصی بانقلاب وزیر صنایع و معادن.

۴ - دو نفر از سرپرستان گروههای تحقیقاتی سازمان

به پیشنهاد رئیس سازمان و تأیید وزیر صنایع و معادن.

تبصره - رئیس سازمان سمت ریاست کمیته فنی را عهده دار خواهد بود.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - وظائف کمیته فنی سازمان عبارت خواهد بود از:

الف - اظهار نظر نسبت به آئین نامه های سازمان قبل از طرح آن در شورا.

ب - بررسی و اظهار نظر نسبت به برنامه های سازمان.

ج - هماهنگ کردن فعالیت های سازمان با مؤسسات دیگری که فعالیت مشابه دارند.

د - بررسی و اظهار نظر در مورد مسائلی که در زمینه وظائف سازمان از طرف رئیس سازمان در کمیته فنی مطرح میشود.

تبصره - نحوه تشکیل جلسات کمیته فنی و سایر امور مربوط بان طبق آئین نامه هایی خواهد بود که از طرف رئیس سازمان تهیه و پس از تصویب شورای سازمان قابل اجرا میباشد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - رئیس سازمان از بین کارشناسانی که دارای تحصیلات عالی در یکی از رشته های زمین شناسی یا معدن و حداقل ۱۰ سال سابقه خدمت در رشته تخصصی مربوط به وظائف سازمان باشد بنا به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و تصویب شورا بموجب فرمان همایونی برای مدت سه سال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - رئیس سازمان بالاترین مقام اجرایی سازمان است و فنی و سایر وظائف محول بسازمان در حدود این قانون و سایر مقررات دارای کلیه اختیارات لازم میباشد.

تبصره - رئیس سازمان میتواند بستولیت خود تمام یا قسمتی از اختیارات خود را بهر یک از معاونان و سایر کارکنان سازمان واگذار نماید.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - سازمان مجاز است طبق آئین نامه هایی که بتصویب شورا خواهد رسید برای انجام تحقیقات علمی مورد نیاز از خدمات کارشناسان خارجی حداکثر برای مدت ششماه دعوت و استفاده کرده و هزینه های مربوط را در حدود بودجه مصوب سازمان پرداخت نماید و اشتغال بیش از ششماه منوط بر عایت قانون استخدام متخصصان فنی خارجی مصوب ۲۵۲۹/۴/۷ خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - سازمان میتواند از اشخاص حقیقی یا حقوقی داخلی و خارجی هدایائی قبول کند. همچنین میتواند در مقابل انجام خدمات حق الزحمه ای طبق تعرفه مصوبه شورا دریافت ویا انجام تحقیقاتی را بمؤسسات صلاحیتدار واگذار نموده و هزینه های مربوط را از بودجه خود پرداخت نماید.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - منابع بودجه سازمان شامل اعتبار کمکت منسوب در قانون بودجه کل کشور و درآمدهائی است که از طریق انجام خدمات علمی و فنی و تحقیقاتی و سایر منابع بدست میآید.

تبصره - مانده اعتبار بودجه هر سال سازمان سال بعد منتقل و جزء منابع بودجه آسال منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - سازمان مجاز است با تأیید شورا و تصویب هیئت وزیران روابط تحقیقاتی و علمی و فنی با مؤسسات سازمانهای خارجی و بین المللی برقرار نماید و یا بعضویت مؤسسات و سازمانهای مذکور درآید.

حق عضویت سازمان در این قبیل مؤسسات با تصویب شورا قابل پرداخت خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - سازمان میتواند از اشخاص حقیقی یا حقوقی داخلی و خارجی هدایائی قبول کند. همچنین میتواند در مقابل انجام خدمات حق الزحمه ای طبق تعرفه مصوبه شورا دریافت ویا انجام تحقیقاتی را بمؤسسات صلاحیتدار واگذار نموده و هزینه های مربوط را از بودجه خود پرداخت نماید.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - سازمان میتواند بر اساس ضوابطی که بتصویب شورا خواهد رسید برای انجام تحقیقات علمی مورد نیاز از خدمات کارشناسان خارجی حداکثر برای مدت ششماه دعوت و استفاده کرده و هزینه های مربوط را در حدود بودجه مصوب سازمان پرداخت نماید و اشتغال بیش از ششماه منوط بر عایت قانون استخدام متخصصان فنی خارجی مصوب ۲۵۲۹/۴/۷ خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - سازمان میتواند برای تأمین نیروی انسانی کارآموزده همه ساله از بین کارکنان خود کسانی را که حداقل پنجسال سابقه کارهای علمی و تحقیقاتی داشته باشند طبق ضوابطی که بتصویب کمیته فنی سازمان خواهد رسید برای تحصیلات عالی و گرفتن درجه تخصصی یا انجام مطالعات مربوط به وظائف سازمان به دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی معتمد داخلی یا خارجی اعزام دارد.

اشخاص مذکور باید قبل از عزیمت با معرفی ضامن معتبر تعهد نمایند که در خاتمه مأموریت حداقل سه برابر مدت آن برای انجام وظائفی که بآنان ارجاع خواهد شد خدمت نمایند و در صورت عدم رعایت تعهد دوربر وجودی

را که بابت فوق العاده و هزینه سفر و حقوق و سایر وجوهی که در دوره تحصیل و مطالعه دریافت نمودند و همچنین به تشخیص رئیس سازمان تا سه برابر هزینه های تحصیلی که برای آنان از طرف سازمان مصرف شده است مسترد دارند.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - سازمان مجاز است طبق آئین نامه هایی که بتصویب شورا خواهد رسید بمنظور تشویق محققان و کارشناسانی که نتیجه تحقیقات آنها در مطالعه و پژوهشهای زمین شناسی و معدنی کشور نقش مؤثری داشته باشد جوایز نقدی بپردازد. میزان جایزه در هر مورد با توجه

به آئین نامه مربوط و پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب کمیته فنی تعیین و از اعتبار سازمان برداشت خواهد شد. رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی و خصوصی که نقشه یا گزارش زمین شناسی یا معدنی از حرکت زونهای کشور تهیه نمایند مکلفند یک نسخه از نقشه و یا گزارش تهیه شده را در اختیار سازمان قرار دهند.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - از تاریخ تصویب این قانون، قانون تأسیس سازمان زمین شناسی کشور مصوب سال ۲۵۱۸ و مقررات مربوط بان لغو میشود و کلیه تأسیسات و تجهیزات و بودجه و اعتبارات و تعهدات و مستخدمین سازمان مذکور به سازمان تحقیقات زمین شناسی و معدنی کشور منتقل میگردد و تا زمانی که تشکیلات مقرر در این قانون و آئین نامه های مربوط به تصویب نرسیده تشکیلات و مقررات فعلی معتبر خواهد بود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهاد برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به خانه انصاف.

رئیس - گزارش شور اول لایحه خانه انصاف مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز شنبه ۳۶/۲/۲۴ با حضور آقای اسمعیل هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۶۸۶ مورخ ۲۵۳۶/۱/۲۹ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع به خانه انصاف را که در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۶/۲/۲۰ وصول آن ابلاغ و بشماره ۵۹۹ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنا را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا شرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای منصوریان بفرمائید.

منصوریان - همکاران محترم، سه لایحه ای که اخیراً از طرف دولت به نوه مقننه تقدیم شده و تحت عناوین شورای داور، خانه های انصاف و اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری می باشد، بطور قطع تدوین کنندگان این لوایح منظور و نظرشان تسریع و تسهیل کار مردم در اجرای عدالت است. فراهم کردن عدالت آسان و ارزان و سریع برای مردم یکی از اصول انقلاب ما است، اصل نهم انقلاب ما موضوع خانه های انصاف و شوراهای داور است و این یکی از بدیده های انقلاب ما است که تا کنون نتیجه خوبی بیار آورده اما نکته ای را باید توجه کرد و آن این است که تمام این اقدامات بمنظور اجرای عدالت است و هیچگاه نباید عدالت فدای سرعت بشود، سرعت تا اندازه ای قابل قبول است و باید هم باشد تا عدالت را ازین نبرد و بطور قطع همانطور که عرض کردم چه دولت و چه قوه مقننه جز این نظری ندارند که عدالت آسان و سریع برای مردم فراهم بشود و گرفتاریهایی که مردم به عنوان مختلف اعم از جزائی و حقوقی در دادگستری مطرح دارند تا آنجا که امکان دارد سریعتر و آسانتر به نتیجه برسد چه آنکه یک مجرم و متهم اگر جرم او محرز و مسلم شد زودتر بمجازات برسد اثرش از نظر خود آن متهم و مجرم و از نظر اجتماع به مراتب بهتر خواهد بود تا پس از سالها که موضوع جرم فراموش بشود با این وصف باید این نکات را در نظر گرفت که اگر این لوایح نقاط ضعفی دارند ما وظیفه داریم این نقاط ضعف را برطرف کنیم و تا آنجا که ممکن است لایحه ای کامل از مجلس بیرون بیاید تا بتواند آنچه را که خواسته مردم است جوابگو باشد بنابراین بنظر بنده تا آنجا که به اساس عدالت لطمه ای وارد نکند و با اعتقاد به اینکه مقداری از دعاوی که به خانه های انصاف و شوراهای داور ارجاع میشود همانطور که در نظر گرفته شده است آنطور باشد که جنبه تخصصی صرف نداشته باشد چون آنچه که جنبه تخصصی صرف داشته باشد اجرای عدالت حکم می کند که در صلاحیت دادگستری باشد و در سایر موارد که جنبه تخصصی ندارد و خود مردم مردمی که اطلاعات

حقوقی ندارند دولتی با اطلاع از اوضاع و احوال محل و اشخاصی که در آن محل ساکن هستند دعاوی و اختلافات کوچک مردم را بخوبی و سریع می توانند محل و فصل کنند و انجام دهند. بنابراین بنده انتظار دارم و امیدوارم با طرح این دو لایحه امروز مخصوصاً مربوط به خانه های انصاف و بعد اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری توجه و دقت خاص نمایندگان محترم و پیشنهاداتی که در این زمینه داده خواهد شد که بطور قطع کمیسیون دادگستری با دقت نظر و با مشورت تمام به یک نیک این نظریات و پیشنهادات توجه خواهد کرد لایحه ای که واقعاً برای اجرای عدالت از هر جهت به نفع مردم و مورد نظر رهبر انقلاب ماست بیرون بیاید و ما هم بتوانیم انشاء الله در مقابل مردم روئیند باشیم. مشکریم (احسنت)

رئیس - آقای کبیری بفرمائید.

کبیری - با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران محترم و گرامی وظیفه مقنن تصویب قوانین بدیع برای تأمین حقوق موکلین است در لایحه انقلابی وزارت دادگستری ملاحظه میشود، قوانینی که در گذشته برای آزمایش مورد رسید قرار گرفته بود بسیار موفق بوده است از جمله قانون خانه های انصاف باید عرض کنم این طریقه انقلابی رهبر بلند نام ما یعنی واضح تر عرض کنم. این عدل بهلولی است که در دل روستاها برای دوام و بقای خانواده ها تشکیل میشود (صحیح است) اگر به اصل رسیدگی توجه شود می بینیم که اکثر دعاوی بین ساکنین روستاها موجب میشود که کدورت های خانوادگی برطرف شود، آراء، خانه های انصاف بیشتر جنبه صلح و سازش دارد و این صلح و سازش چنان برای خانواده ها اثر خوب و بسزائی دارد که امروز تمام قضات، عالی رتبه این مملکت علاقمند شده اند که در مورد صلح و سازش بیشتر فعالیت نشان بدهند یعنی این خانه های انصاف واقعاً از افرادی تشکیل میشوند که اولاً مورد قبول مردم هر منطقه هستند و بعد برای رفع اشکالات موجود اقداماتی صورت می گیرد که واقعاً می توان گفت نه تنها برای رفع مشکلات اقدام می کنند و فضل خصومت می کنند بلکه در اکثر موارد می بینید که کدورت های چندین ساله را اینها برطرف می کنند (صحیح است) واقعاً بنده خودم از نزدیک شاهد فعالیت های خانه های انصاف و شوراهای داور بودم که این اصل مسلم برای زندگی مترقی ملت ایران امروز، واقعاً لازم بوده و من به آقای کیانپور

تبریک می گویم که با این لایحه انقلابی خودش عدل بهلولی را در نقاط مملکت توسعه دادند امیدوارم در تأمین نیاز ملت ایران، این خانه های انصاف و آن شوراهای بتوانند در پیشبرد احکام مقدس شاهنشاه جواب گویشند دیگر عرضی ندارم (احسنت)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور مواد رأی میگیریم. خانه ها و آقایانی که موافقت خواست منکم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - رسیدگی به دعاوی و امور معین در این قانون محل و فصل اختلافات ساکنان روستاها بعهده خانه های انصاف خواهد بود که بوسیله وزارت دادگستری در حوزه هر روستا و یا مجتمعی از چند روستای مجاور تشکیل شده و یا میشود.

تبصره - وزارت دادگستری مجاز است در حوزه بعضی از روستاها با رعایت خصوصیات طبیعی و اجتماعی آن به تشکیل خانه انصاف سازماندهی نماید.

طرز تشکیل و طریقه اجرای احکام خانه انصاف بسیار بموجب آئین نامه ای است که به تصویب وزارت دادگستری میرسد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

باتوجه به ماده ۱۰ لایحه قانون خانه انصاف ذکر جمله «محل و فصل اختلافات ساکنان روستاها» در ماده موردی ندارد پیشنهاد حذف آن را می نمایم.

با احترام - محسن پزشکیور

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - خانه انصاف مرکب از پنج نفر از معتمدان محل است که از طرف ساکنان حوزه خانه انصاف برای مدت ۴ سال انتخاب خواهند شد سه ماه قبل از پایان مدت دوفنر از اعضاء خانه انصاف با نظارت رئیس دادگاه محل یا نماینده او و با حضور بخشدار یا نماینده او و یا دهبان و اکثریت اعضاء خانه انصاف بقرعه در سمت عضویت خانه انصاف برای دوره بعد ابقاء و برای تعیین جانشین بقیه اعضاء انتخابات تجدید خواهد گردید. تجدید انتخاب اعضاء دوره قبل بلامانع است.

جدید انتخابات برای انتخاب اعضاء جدید ۳ ماه پیش از پایان خردور انجام خواهد گرفت. در صورت اقتضاء مدت عضویت اعضاء ملی تا حصول نتیجه انتخابات و منظور اعتبارنامه برای تعیین جدید اعضاء ملی کما کان بکار ادامه خواهد داد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده ۴ لایحه قانون خانۀ انصاف ازین جهت که بعد حضور دوتن از اعضاء خانۀ انصاف را بشماره ۲ ری دوره بعد باقی مانده و این امر برخلاف اصل انتخاب افراد بوسیله مردم میباشد تقاضای حذف این قسمت از ماده مذکور را دارم.

رضوی نژاد

رئیس - ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

۱- تابعیت ایران;

۲- داشتن سن به میزان حداقل ۱۸ سال تمام.

۳- اقامت و یا اشتغال در حوزه جغانه انصاف مشروط بر آنکه سابقه اشتغال تا قبل از آغاز انتخابات از ششماه کمتر نباشد.

۴- نداشتن پیشینه محکومیت کیفری مؤثر.

۵- دارا بودن اهلیت قانونی.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محرماً در مورد لایحه قانون خانۀ انصاف شماره ترتیب چاپ ۴ در ماده ۴ پیشنهاد می نماید.

اولاً - در بند ۳ عبارت (اقامت و یا اشتغال) به عبارت (اقامت و اشتغال) تبدیل شود.

ثانیاً - در بند ۳ عبارت (ازین ماه کمتر نباشد) به عبارت (از یکسال کمتر نباشد) تبدیل شود.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محرماً در مورد لایحه قانون خانۀ انصاف شماره ترتیب

چاپ ۴ در ماده ۳ بند ۴ پیشنهاد می نماید.

کلمه مؤثر حذف شود و عبارت نداشتن پیشینه محکومیت کیفری کافی است.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - شرایط انتخاب شوندگان به قرار زیر است:

۱- تابعیت ایران.

۲- دارا بودن اهلیت قانونی.

۳- داشتن حداقل ۳۰ سال تمام سن.

۴- سکونت در محل.

۵- نداشتن پیشینه محکومیت کیفری مؤثر.

۶- معروفیت بصحت عمل و دیانت.

تبصره - دهیان و کارکنان سازمانها و مؤسسات دولتی و شهرداریها با استثنای کارکنان آموزشی وزارت آموزش و پرورش حق انتخاب شدن به عضویت خانۀ انصاف را ندارند مگر آنکه قبل از آغاز انتخابات از شغل خود استعفا دهند.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۴ لایحه خانۀ انصاف سطر دوم بعد از شهرداریها، شرکت های سهامی زراعی اضافه شود.

با تقدیم احترام - کریم آصف

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در بند ۴ ماده ۴ برای عضویت خانۀ انصاف داشتن حداقل ۳۰ سال تمام سن پیش بینی شده. چون حداکثر سن در نظر گرفته نشده و قهراً اشخاص سن توانائی کار را ندارند بنابراین پیشنهاد میشود که بند ۴ از ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود.

۳- سن انتخاب شوندگان نباید کمتر از ۳۰ سال تمام و بیشتر از هفتاد سال تمام باشد. غلایرضاً اخلاق پور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در اینصورت که مبارزه با بیسوادی یک امر ملی است تعجب میکنم که چرا برای داوطلبان خانۀ انصاف که که بزرگ قضاوت به آنان واگذار میشود و حکم صادر مینماید و شرط اصلی که عبارتست از خواندن و نوشتن

است نادیده گرفته شده است. بنابراین پیشنهاد مینماید که جمله زیر بعنوان بند ۴ به ماده ۴ اضافه شود.

بند ۴ - دارا بودن سواد فارسی به اندازه کافی.

با تقدیم احترام - اردلان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه قانون خانۀ انصاف شماره ترتیب چاپ ۴ در ماده ۴ پیشنهاد مینماید.

بند ۴ بشرح زیر اضافه شود:

بند ۴ - متأهل و دارای فرزند باشد مگر آنکه انتخاب شونده بیشتر از ۴۰ سال داشته باشد.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محرماً در مورد لایحه قانون خانۀ انصاف شماره ترتیب چاپ ۴ در ماده ۴ پیشنهاد می نماید.

۱- در بند ۴ بجای ۳۰ سال تمام سن ۳۰ سال تمام سن منظور گردد.

۲- در بند ۴ سکونت در محل با داشتن شغل و درآمد مشخص.

۳- در بند ۴ کلمه مؤثر حذف شود.

۴- در بند ۴ عبارت و حسن شهرت به آخر جمله اضافه شود.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد ماده ۴ لایحه قانون خانۀ انصاف پیشنهاد مینماید:

لااقل یکسال سابقه سکونت و نیز متأهل بودن به شرایط انتخاب شوندگان افزوده شود.

با احترام - محسن بزنکپور

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - انتخابات خانۀ انصاف بوسیله بخشدار یا همکاری دوتن از معتمدان محل که بوسیله رئیس دادگاه محل یا قائم مقام قانونی او تعیین میشوند تحت نظارت رئیس دادگاه انجام میگردد.

ترتیب انجام انتخابات و تشخیص حائزین اکثریت بموجب این ماده ای است که به تصویب وزارتخانه های دادگستری و کشور میرسد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید قسمت صدر ماده ۴ لایحه قانون خانۀ انصاف بشرح زیر تغییر یابد.

انتخابات خانۀ انصاف تحت نظارت رئیس دادگاه محل یا نماینده او با همکاری دوتن از معتمدان محل که بوسیله رئیس دادگاه تعیین میگردد انجام میشود.

با احترام - محسن بزنکپور

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - پس از پایان انتخابات بخشدار دعوت گشتائی را که برای عضویت خانۀ انصاف انتخاب شده اند به رئیس دادگاه محل اعلام میدارد.

رئیس دادگاه در صورت احراز صحت انتخابات اعتبارنامه منتخبین را صادر و به آنان تسلیم میکند و در غیر اینصورت انتخابات را باطل و مراتب را با ذکر دلایل به اداره کل خانۀ انصاف و شوراهای داوطلبی اعلام میکند و انتخابات تجدید میشود.

هرگاه یک یا چند نفر از منتخبین واجد شرایط لازم نباشند رئیس دادگاه اعضاء خانۀ انصاف را برترتیب از بین بقیه حائزین اکثریت تعیین و به آنان اعتبارنامه میدهد.

هرگاه بین انتخاب شدگان افراد حائز شرایط به تعداد کافی نباشند رئیس دادگاه انتخابات را فقط برای انتخاب بنیید اعضاء خانۀ انصاف تجدید مینماید.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ آقای آستانه ای بفرمائید.

آستانه ای - بالاجرم مقام ریاست و همکاران از جمند این ماده شش به بنیید من یک جمع اندادی دارد و در یک جا می گوید رئیس دادگاه در صورت احراز صحت انتخابات اعتبارنامه منتخبین را صادر و به آنان تسلیم میکند و در غیر اینصورت انتخابات را باطل و مراتب را با ذکر دلایل به اداره کل خانۀ انصاف و شوراهای داوطلبی اعلام میکند و انتخابات تجدید میشود و بدینال آن میگوید هرگاه یک یا چند نفر از منتخبین واجد شرایط لازم نباشند رئیس دادگاه اعضاء خانۀ انصاف را به ترتیب از بین بقیه حائزین اکثریت تعیین و به آنان اعتبارنامه میدهد هرگاه بین انتخاب شدگان افراد حائز شرایط با تعداد کافی نباشند رئیس دادگاه انتخابات را فقط برای انتخاب بنیید اعضاء خانۀ انصاف تجدید میکند.

یعنی اگر انتخابات درست نبود باطل می‌کند و اگر درست بود باز اختلاف میشود و دیگری را دعوت می‌کند که بنظر من این جمع اعداد است. از طرف دیگر بطور کلی این ماده در مرحله لزوم رسیده ولی مرحله کفایت نرسیده است. مامی دانیم موقع انتخابات شوراهای داوری و خانه‌های انصاف و انجمن‌های شهر و شهرستان مردم باهم درگیری پیدا می‌کنند برای کسی که می‌خواهد عضو خانه انصاف شود خیلی اهمیت دارد. تهمت و افترا مردم به همدیگر می‌زنند. اصولاً چرا باید با حضور رئیس دادگاه یا قائم‌مقام او یا بخشدار، انتخابات انجمن خانه انصاف درست انجام نشود. چرا باید این بیم و تصور را داشته باشیم که درست انجام نشود حال آدمیم اگر این درست انجام نشد معلول نادرستی کسی است که داوطلب بوده، خود داوطلب ممکن است با رئیس دادگاه درگیریهایی داشته باشد. حالا اگر رئیس دادگاه انتخابات خانه انصاف را باطل می‌کند آیا آن کسی که در کمن نشسته است که در این موضع دموکراسی سوء استفاده کند نباید مجازات شود؟ بطور کلی من بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی و بعرض جناب آقای وزیر دادگستری می‌رسانم که در این ماده امعان نظر بیشتری بشود چون امکان درگیری کاندیداها باهم دیگر و تخلف کردن زیاد است. بهمین جهت اگر رئیس دادگاه می‌خواهد، انتخابات خانه‌های انصاف را باطل کند باید شخص متخلف را به محاکمه دعوت کند تا او نتواند به موضع دموکراسی خیانت کند. عرض دیگری ندارم. متشکرم.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۴ نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم دو قسمت اول و دوم ماده ۴ لایحه قانون خانه انصاف بشرح زیر تغییر یابد:

پس از پایان انتخابات رئیس دادگاه در صورت احراز صحت انتخابات اعتبارنامه منتخبین را صادر و به آنان تسلیم مینماید و در غیر اینصورت انتخابات را باطل و مراتب را با ذکر دلائل به اداره کل خانه‌های انصاف و شوراهای داوری اعلام نموده انتخابات را تجدید مینماید.

با احترام - محسن پزشکپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در ماده ۴ قانون خانه انصاف پیش‌بینی شده که رئیس دادگاه مراتب ابطال انتخابات را با ذکر دلائل به اداره کل خانه‌های انصاف و شوراهای داوری در تهران اعلام دارد چون با وجود تعداد زیاد خانه‌های انصاف و اجرای اصل عدم تمرکز این کار میتواند در سطح استان انجام پذیرد پیشنهاد مینماید که مراتب سرپرست خانه‌های انصاف در مرکز استان اعلام گردد.

رضوی نژاد

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - اعضای خانه انصاف در نخستین جلسه از بین خود یک نفر را بعنوان رئیس و دوفنر را برای عضویت اصلی و دوفنر را برای عضویت علی‌البدل انتخاب مینمایند.

در انتخاب اعضای اصلی کسانی که دارای سواد هستند اولویت خواهند داشت و در صورتیکه هیچکس از اعضای دارای سواد نباشند یکی از معتمدان باسواد محل از طرف آنها بعنوان عضو اصلی خانه انصاف انتخاب خواهد شد.

در این صورت عضو کسی که در انتخاب اعضای اصلی رأی کمتری داشته بعنوان عضو علی‌البدل انجام وظیفه خواهد نمود. اعضای علی‌البدل در صورت غیبت یا معذورت اعضای اصلی بجای آنان انجام وظیفه خواهند کرد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

طبق ماده ۷ اعضای خانه انصاف در نخستین جلسه از بین خود یک نفر را بعنوان رئیس و دوفنر را برای عضویت اصلی و دو نفر را برای عضویت علی‌البدل انتخاب مینمایند.

چون ممکن است رئیس یا اعضای اصلی که برای مدت چهار سال این سمت را دارا هستند بخوبی انجام وظیفه نمایند. پیشنهاد مینماید که این قسمت از ماده ۷ بشرح زیر اصلاح گردد.

ماده ۷ - اعضای خانه انصاف در نخستین جلسه از بین خود یک نفر را بعنوان رئیس و دوفنر را برای عضویت اصلی و دوفنر را برای عضویت علی‌البدل برای مدت

یک سال انتخاب مینمایند و انتخاب آنان جهت سمت‌های مذکور برای سال‌های بعد بلاشکال خواهد بود

غلامرضا اخلاق‌پور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

چون شرط اصلی عضویت در خانه‌های انصاف دارا بودن سواد فارسی است بنابراین جمله «در انتخابات اعضای اصلی کسانی که دارای سواد هستند اولویت خواهند داشت و در صورتیکه هیچکس از اعضای دارای سواد نباشند یکی از معتمدان باسواد محل از طرف آنها بعنوان عضو اصلی خانه انصاف انتخاب خواهد شد».

زائد بنظر میرسد و پیشنهاد حذف آنرا از ماده ۵ لایحه قانون خانه انصاف دارم.

با تقدیم احترام - اردلان

رئیس - ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - عضویت در خانه انصاف افتخاری است. لیکن وزارت دادگستری میتواند با رعایت وسعت حوزه و میزان فعالیت و مراجعات خانه انصاف و به نسبت کوششی که اعضای در انجام وظایف خود بکار میرند پاداش مناسبی به آنها بپردازد.

اجرای این ماده به موجب آئین‌نامه‌ای است که به تصویب وزارت دادگستری و وزارت امور اقتصادی و دارائی میرسد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - در صورت مشاهده بی‌نظمی و تقصیر در انجام وظایفی که بعهده خانه انصاف محول گردیده همچنین در صورتیکه یک یا چند نفر از اعضای خانه انصاف تعللی قادر به انجام وظیفه خود نبوده و یا بعلت ارتکاب اعمال خلاف شئون و آجد شرایط جهت ادامه عضویت در خانه انصاف نباشند وزارت دادگستری بر حسب مورد بانحلال خانه انصاف و یا برکناری عضو یا اعضای مذکور اقدام مینماید. در صورت برکناری یا فوت یا استعفا یک یا چند نفر از اعضای خانه انصاف رئیس دادگاه بترتیب از بین منتخبینی که در انتخابات خانه انصاف حائز اکثریت بوده‌اند به تکمیل اعضای خانه انصاف برای بقیه دوره اقدام مینمایند.

هرگاه بین آنان افراد حائز شرایط تعداد کافی نباشد

و حداقل ششماه به تجدید انتخابات باقی‌مانده باشد رئیس دادگاه انتخابات را برای انتخاب اعضای لازم تجدید مینماید.

هرگاه یک یا چند نفر از اعضای خانه انصاف فاقد شرایط مقرر در ماده ۴ این قانون شوند به پیشنهاد دادگاه محل از طرف وزارت دادگستری از کاربرکنار و جانشین آنها بوسیله رئیس دادگاه از بین افراد بعدی که در انتخابات حائز اکثریت بوده و واجد شرایط باشند تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده ۹ لایحه قانون خانه انصاف پیش‌بینی شده در صورت برکناری یا فوت یا استعفا یک یا چند نفر از اعضای خانه انصاف، رئیس دادگاه به ترتیب از بین منتخبینی که در انتخابات حائز اکثریت بوده‌اند به تکمیل اعضای خانه انصاف برای بقیه دوره اقدام نماید بنابراین پیشنهاد می‌نماید که تعداد آراء نفرت بعدی نباید کمتر از نصف آراء نفر پنجمی که حائز اکثریت بوده باشد.

رضوی نژاد

رئیس - ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - خانه انصاف در کلیه اختلافات و دعاوی بین ساکنان حوزه برای رفع اساس اختلاف بمنظور سازش سعی لازم بکار خواهد برد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - در امور مدنی صلاحیت خانه انصاف محدود به موارد زیر است:

۱- رسیدگی به کلیه دعاوی راجع به حقوق و اموال منقول و غیر منقول در صورتیکه خواسته دعوی بیش از یکصد هزار ریال نباشد.

۲- رسیدگی به دعاوی تصرف عدوانی و مزاحمت نسبت به اموال منقول همچنین رسیدگی به دعاوی مذکور در مورد اموال غیر منقول و مزاحمت از حق مشروط بر آنکه اقدام به تصرف عدوانی و مزاحمت یا ممانعت از حق برای

خانه انصاف مشهود باشد.

۳- رسیدگی به دعاوی اموال منقول بهر میزان مشروط بر آنکه طرفین دعوی کتباً رضایت خود را اعلام کرده باشند.

۴- رسیدگی به درخواست تقسیم اموال منقول در حدود صلاحیت خانه انصاف در دعاوی مالی.

۵- رسیدگی به دعاوی مربوط به وسایل تولید کشاورزی اعم از دام یا ماشین آلات کشاورزی.

۶- رسیدگی به دعاوی مربوط به کدورت‌های خانوادگی و نفقه زن و اولاد و سایر افراد واجب‌النفقه.

۷- مدورگواهی انحصار وراثت در صورتیکه بهای ماترک بیش از دو بیست هزار ریال نباشد.

۸- تأمین دلیل.

۹- رسیدگی به درخواست افراز املاک - در مورد افراز اراضی زراعی خانه انصاف باید نظر اداره کشاورزی محل را نیز بخواهد.

۱۰- رسیدگی به درخواست سازش بین طرفین در دعوی و تا هر مقدار که خواسته دعوا باشد.

۱۱- رسیدگی به درخواست مهر و موم ترکه و رفع آن.

۱۲- حفظ ترکه متوفای بلا وارث و تعیین تکلیف ترکه ضایع شدنی.

در مورد اموال ضایع شدنی خانه انصاف با حضور دهبان یا رئیس انجمن ده بفروش اموال مذکور اقدام نموده و وجه حاصل از فروش را با صورت ترکه منقول و غیر منقول به نزدیکترین دادسرای شهرستان ارسال و اعلام بیدارد.

تبصره ۱- وزارت دادگستری میتواند در صورت اقتضا قسمتی از صلاحیت خانه‌های انصاف را محدود کند و یا در صورت حصول اطمینان به آمادگی اعضاء خانه انصاف رسیدگی به دعاوی و امور زیر را نیز بپذیرد از خانه‌های انصاف واگذار کند.

۱- رسیدگی به دعاوی تصرف عدوانی، رفع مزاحمت و ممانعت از حق نسبت به اموال غیر منقول.

۲- رسیدگی به دعاوی راجع به حقوق ارتقایی از قبیل حق عبور و حق مجری و حق جفر جاه و قنات در ملک دیگری.

۳- مدورگواهی انحصار وراثت بدون محدودیت در میزان بهای ماترک با رعایت آیین‌نامه‌ای که به تصویب وزارت دادگستری خواهد رسید.

تبصره ۲- خانه انصاف میتواند مطابقت رونوشت اسناد را با اصل آن گواهی نموده و صحت امضاء و مهر و اثر انگشت اشخاصی را که در خانه انصاف برای امضاء اسناد حضور مییابند بشرط حضور و تسجیل حداقل سه نفر از اعضاء خود گواهی و بمرحله مخصوص خانه انصاف مهور سازد.

تبصره ۳- در دعاوی راجع به اراضی و امینیه و املاک مسود اختلاف بین دو یا سه چند ده، خانه انصاف صلاحیت رسیدگی نخواهد داشت و در غیر این مورد هم خانه انصاف صلاحیت رسیدگی بدعوائی که طرفین در حوزة آن ساکن نباشند ندارد مگر اینکه خواهان خانه انصافی را که خواننده در حوزة آن سکونت دارد بعنوان مرجع رسیدگی به شکایت خود اختیار و به آن رجوع کند. در غیر مورد اخیر در دعاوی مربوط به ساکنان دو یا چند حوزة خانه انصاف هر حوزة از بین خود یک نفر نماینده معین مینماید. نمایندگان مزبور از خانه انصاف نزدیکترین حوزة‌ای که دعوی متوجه ساکنان آن نیست درخواست مینماید که یک نفر نماینده برای شرکت در رسیدگی معین نماید. نمایندگان مزبور از بین خود یک نفر را برای ریاست انتخاب و بدعوی رسیدگی رأی صادر مینماید. در مورد این ماده ترتیب تشکیل خانه انصاف از طرف رئیس دادگاه محل داده خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده ۱۱ که صلاحیت خانه‌های انصاف برای رسیدگی به دعاوی است چون وظیفه خانه انصاف در حد دآوری و رفع اختلاف بین مردم است نه به رسیدگی قضائی که امر تخصصی و فنی است لذا حذف ماده مزبور را تماماً پیشنهاد مینماید.

باتقدیم احترام - حسن متولی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در ماده ۱۱ لایحه قانون انصاف بندهای ۹ و همچنین تبصره ۱ ماده ۱۱ حذف گردد.

با احترام - محسن بزشکیپور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در لایحه خانه انصاف تبصره ۱ ماده ۱۱ حذف گردد.

باتقدیم احترام - کریم آصف

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در بند ۱۲ از ماده ۱۱ قید گردیده. حفظ ترکه متوفای بلا وارث و تعیین تکلیف ترکه ضایع شدنی. در مورد اموال ضایع شدنی خانه انصاف با حضور دهبان یا رئیس انجمن ده بفروش اموال مذکور اقدام نموده و وجه حاصل از فروش را با صورت ترکه منقول و غیر منقول به نزدیکترین دادسرای شهرستان ارسال و اعلام میدارد.

بطوریکه ملاحظه مینمائید در یک جا عنوان شده است ترکه ضایع شدنی و در جای دیگر اموال ضایع شدنی و از طرفی قانون دست‌خانه انصاف را در فروش اموال ضایع شدنی بمرکس و هرسبلغ آزاد گذاشته است و بعلاوه ممکن است خانه انصافی که مبادرت بفروش اموال ضایع شدنی مینماید واقع در حوزة قضائی نزدیکترین دادسرای شهرستان نباشد لذا پیشنهاد مینماید که بند ۱۲ از ماده ۱۱ بشرح زیر:

حفظ ترکه متوفای بلا وارث و تعیین تکلیف اموال ضایع شدنی در مورد اموال ضایع شدنی خانه انصاف با حضور دهبان محل یا رئیس انجمن ده بفروش اموال مذکور از طریق مزایده حضوری اقدام نموده و وجه حاصل از فروش با صورت ترکه منقول و غیر منقول به دادسرای شهرستانی که خانه انصاف در حوزة قضائی آن واقع شده ارسال و اعلام میدارد. اصلاح گردد.

غلامرضا اخلاق پور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که شرح زیر بعنوان تبصره ذیل ماده ۱۱ لایحه قانون خانه انصاف منظور گردد.

تبصره - در صورت اختلاف در میزان خواسته که در صلاحیت خانه انصاف مؤثر باشد نزدیکترین دادگاه به محل به این اختلاف رسیدگی و نظر دادگاه قطعی است.

باتقدیم احترام - اردلان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در بند ۹ در ماده ۱۱ قید شده است: رسیدگی به درخواست افراز املاک - در مورد افراز اراضی زراعی خانه انصاف باید نظر اداره کشاورزی محل را نیز بخواهد.

تقاضا میشود که بشرح زیر:

رسیدگی به درخواست افراز اراضی زراعی با جلب نظر اداره کشاورزی محل، اصلاح گردد.

غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در ماده ۱۱ لایحه قانون انصاف کلیه دعاوی قابل طرح در خانه انصاف صرفاً در حد نصاب تعیین شده برای خانه انصاف باشد.

با احترام - محسن بزشکیپور

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که در بند ۱۱ ماده ۱۱ لایحه قانون خانه انصاف جمله «مشروط بر آنکه ارزش آنجا بیش از یکصد هزار ریال نباشد» اضافه شود.

باتقدیم احترام - اردلان

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که در بند ۱۱ ماده ۱۱ جمله «مشروط بر آنکه ارزش ترکه بیش از یکصد هزار ریال نباشد» اضافه شود.

باتقدیم احترام - اردلان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده ۱۱ لایحه قانون خانه انصاف پیش‌بینی شده که خانه انصاف در تأمین دلیل و رسیدگی بدخواست افراز املاک و رسیدگی بدخواست مهور و موم ترکه و رفع آن اقدام نماید و هر سه مورد از مواردی است که احتیاج باطلاع قضائی میباشد بنابراین پیشنهاد حذف بندهای ۸ و ۹ و ۱۱ ماده ۱۱ لایحه مزبور را دارد.

نماینده مجلس شورای ملی - رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه قانون خانه انصاف نسبت باختیارات حاصله از ماده ۱۱ الی ۱۲ ملاحظه میشود اهم مسایل حقوقی روستائین را در بر میگردد ولی در بند ۹ ماده ۱۱ آمده است رسیدگی بدخواست افراز املاک در مورد افراز اراضی زراعی خانه انصاف باید نظر اداره کشاورزی محل را نیز بخواهد در این صورت پس از حصول نتیجه اداره مذکور پس از احراز سهم مفروز در صورت عدم تراضی اصحاب دعوی مسلماً نیاز به تخلیه پیدا میکند که پیش‌بینی نشده است.

بمنظور استفاده از این ماده صلاحیت خانه انصاف در امر تخلیه سهم مفروز و اموال محدودده پیشنهاد میشود.

با احترام محمد رضا کبیری

ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود در ماده ۱۱ خانه انصاف مبلغ یکصد هزار ریال به پنجاه هزار ریال تقلیل یابد.

علی پاشا - نوری اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه قانون خانه انصاف شماره ترتیب چاپ ۶۰۶ در ماده ۱۱ پیشنهاد می نماید.

۱- در آخر بند ۲ عبارت (در حدود حد نصاب مقرر) اضافه شود.

۲- در آخر بنده عبارت (در حدود حد نصاب مقرر) اضافه شود.

۳- بند ۹ حذف شود.

۴- بند ۱۱ حذف شود.

۵- بند ۳ از تبصره ۱ ماده ۱۱ حذف شود.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در تبصره ۱ ماده ۱۱ لایحه قانون خانه انصاف پیش بینی شده که علاوه بر صلاحیت تعیین شده

رسیدگی بچند مورد دیگر در صلاحیت خانه انصاف قرار گیرد و طبیعت رسیدگی بموارد اعلام شده اقتضای

اطلاعات و تجربیات قضائی را دارد بنابراین پیشنهاد حذف تبصره ۱ ماده ۱۱ را دارد:

نماینده مجلس شورای ملی - رضوی نژاد

رئیس - ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲- در دعوی تصرف عدوانی و رفع مزاحمت و ممانعت از حق در صورتیکه خانه انصاف شکایت را

صحیح تشخیص دهد دستور لازم بر رفع مزاحمت و ممانعت و اعاده تصرف، صادر مینماید. دهبان یا نماینده بخشدار

یا مأموران انتظامی بدرخواست رئیس خانه انصاف، مکلفند فوراً دستور را اجرا نمایند. دهبان و نماینده بخشدار

نیز میتوانند از مأمورین انتظامی استمداد نمایند.

ذینفع میتواند ظرف مدت یکماه پس از ابلاغ از دستور خانه انصاف بدادگاه محل شکایت نماید. در این صورت

هرگاه دادگاه شکایت را وارد تشخیص دهد دستور مزبور را لغو و طبق مقررات قانونی بموضوع رسیدگی و حکم صادر مینماید.

رای دادگاه در حال قطعی است.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که تبصره ۱ ماده ۱۲ لایحه

قانون خانه انصاف حذف شود.

با تقدیم احترام - اردلان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در ماده ۱۲ لایحه قانون خانه انصاف جمله مشهود نظرخانه انصاف باشد قید نشده و با عدم قید آن

صلاحیت خانه انصاف در سطح دادسرا و دادگاه قرار خواهد گرفت بنابراین پیشنهاد مینماید عبارت سطر اول

ماده ۱۲ باین شرح (در دعوی تصرف عدوانی و رفع مزاحمت ممانعت از حق که مشهود نظرخانه انصاف بوده) اصلاح

گردد.

نماینده مجلس شورای ملی - رضوی نژاد

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در مورد ماده ۱۲ پیشنهاد زیر را مینماید

تصمیمات خانه انصاف در دعوی تصرف عدوانی و رفع مزاحمت و ممانعت از حق وقتی قابل اجرا است که رئیس

دادگاه نخستین آنرا تأیید نماید.

با احترام - نوذر صادقی

رئیس - ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳- در مورد صفار و سایر مجبورین و غایب مفقودالثر، خانه انصاف مکلف است مادام که از طرف

مراجع قانونی ترتیب اداره اموال آنان داده نشده اقداماتی را که برای حفظ دارائی اشخاص مذکور لازم میدانند

بعمل آورده مراتب را فوراً به رئیس دادگاه محل اعلام و طرقتی را که برای حفظ منافع آنان مفید تشخیص دهد

پیشنهاد نماید.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴- در امور جزائی صلاحیت خانه انصاف بشرح زیر است:

۱- رسیدگی و صدور حکم در امور خلافی طبق آئین نامه ای که وزارت دادگستری تصویب مینماید. جزای

جرائم خلافی بر حسب اهمیت و تأثیر آن در روستاها بین یکصد تا یک هزار ریال در نظر گرفته خواهد شد.

۲- مراقبت در حفظ آثار جرم.

۳- جلوگیری از فرار متهمین در جرائم مشهود و اعلام فوری مراتب به نزدیکترین مرجع قضائی یا مأموران

انتظامی. دهبان مکلف است دستور خانه انصاف را برای جلوگیری از فرار متهمین اجرا کرده بلافاصله موضوع را

است و تابع تشریفات آئین دادرسی نیست و خانه انصاف میتواند پس از وصول شکایت کتبی یا شفاهی بهر طریقی

که مقتضی بداند طرفین دعوی را احضار و اظهارات و مدافعات آنان را استماع کرده و هرگونه تحقیقی را که لازم

بداند مانند استماع گواهی گواهان و معاینه محل و جلب نظر خبره مورد اعتماد بعمل آورده و یا انجام آنرا بیکي از

اعضاء خود محول نماید. عدم حضور اصحاب دعوی با اطلاع از وقت جلسه مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد

بود مگر آنکه طرف غایب به تشخیص خانه انصاف عذر موجبی برای عدم حضور داشته باشد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷- در جلسه رسیدگی بنابه دعوت خانه انصاف سپاهی دانش محل حضور یافته و اوراق پرونده را قرائت

کرده و خلاصه جریان رسیدگی و اظهارات طرفین و تصمیمات خانه انصاف را در پرونده ثبت مینماید.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸- در صورت غیبت یا معذوریت و یا بهره جیتی که استفاده از خدمت سپاهی دانش میسر نباشد، رئیس

خانه انصاف میتواند وظائف او را به آموزگار یا بهریک از اعضای خانه انصاف و یا دهبان و یا شخص مورد اعتمادی

محول نماید.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹- خانه انصاف میتواند انجام تحقیقات مذکور در ماده ۱۶ این قانون و اسوری را که مربوط به تهیه

مقدمات رسیدگی و مرتب کردن دلائل و مستندات رأی است برای تنظیم به یکی از اعضای خود محول نماید

همچنین وظائف خانه انصاف را در حفظ آثار جرم و محافظت اموال صفار و مجبورین بیکي از اعضای خود

محول کند.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۲۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰- هرگاه یکی از طرفین دعوی پدر یا مادر

به نزدیکترین مرجع قضائی یا مأموران انتظامی گزارش داده متهم را معرفی و تحویل نماید.

۴- مذاکره بمنظور ایجاد سازش بین طرفین در جرائم جنهای قابل گذشت بشرط مراجعه شاکی خصوصی

و تا زمانی که شاکی تقاضای خود را از خانه انصاف استرداد نکرده یا به مراجع قضائی شکایت نکرده باشد.

تبصره - در صورتیکه جرائم خلافی داخل در صلاحیت خانه انصاف توأم با جرائم دیگری باشد که رسیدگی به

آنها در صلاحیت سایر مراجع قضائی است به کلیه اتهامات در مرجع قضائی صالح رسیدگی خواهد شد و هرگاه قبل از

احاله پرونده اتهامی به دادگاه در مورد اتهاماتی که به امر خلافی ضمیمه گردیده از طرف مراجع قضائی قرار منع

یا موقوفی تعقیب صادر شود. رسیدگی به امر خلافی مجدداً به خانه انصاف احاله خواهد شد. لیکن پس از احاله

پرونده به دادگاه بفرض صدور حکم برائت یا صدور قرار منع یا موقوفی تعقیب درباره سایر جرائم نسبت به

جرائم خلافی نیز که در صلاحیت خانه انصاف بوده رسیدگی به عمل خواهد آمد. ولی در هر صورت کیفر مرتکب

از لحاظ جرم خلافی که در حوزه خانه انصاف واقع گردیده بر اساس ضوابط این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود در ماده ۱۹ جزای جرائم خلافی به پنجاه تا یک هزار ریال تقلیل یابد.

علی پاشا - نوری اسفندیاری

رئیس - ماده ۱۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵- جلسات خانه انصاف در محل خانه انصاف تشکیل میشود و در دروستاهائی که

خانه انصاف محل مخصوص ندارد جلسات آن در یکی از اماکن عمومی ده مانند مسجد، مدرسه، تکیه یا محل دیگر

که رئیس خانه انصاف مقتضی بداند تشکیل خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۲۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶- اقامه دعوی در خانه انصاف مجانی

یا همسر یا خواهر یا برادر یا فرزند یا عمو یا عمه یا دایی یا خاله عضو خانه انصاف باشد در صورت ایراد طرف دیگر عضو خانه انصاف از رسیدگی به دعوی امتناع خواهد کرد. در این صورت عضو دیگری در رسیدگی شرکت میکند و اگر اکثریت اعضاء برود باشد رئیس یا عضو خانه انصاف که برود نباشد بنظر خود یک یا دو نفر از افراد مورد اعتماد محل را برای شرکت در رسیدگی دعوت خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - در موقع صدور رأی خانه انصاف باید به دلائل دعوی و مدافعات طرفین و نتیجه تحقیقات توجه نموده و با رعایت مقتضیات عدالت و انصاف و عرف و عادت محل بطور کدخدای منشی در حل و فصل دعوی و صدور رأی اقدام نماید.

رأی خانه انصاف در هر حال حضوری محسوب و اکثریت آراء مناط اعتبار است.

تبصره - خانه انصاف ضمن صدور رأی در دعوی مدنی محکوم علیه را با توجه به اوضاع و احوال و میزان خواسته بپرداخت یکصد الی نکهزار ریال بابت هزینه دادرسی محکوم مینماید. وجوه حاصل از این محل و جزایهای نقدی که بوسیله خانه انصاف وصول میشود طبق آئین نامه ای

که بتصویب وزارتخانه های دادگستری و امور اقتصادی و دارائی میرسد منحصراً بوسیله وزارت دادگستری در جهت گسترش خانه های انصاف به مصرف خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲ - پس از صدور رأی از طرف خانه انصاف مأمور سپاه دانش یا شخص دیگری که طبق ماده ۱۸ این قانون پیش بینی شده به تعیین رئیس، رأی را در ورقه ای ثبت نموده و به امضاء یا مهر و اثر انگشت اعضاء میرساند و بهر طریقی که رئیس خانه انصاف مقتضی بداند مفاد آنرا بطرفین دعوی ابلاغ و تفهیم کرده و هرگاه اعتراضی داشته باشند پس از ثبت موضوع اعتراض در پرونده آن را بدادگاه محل ارسال مینماید.

تبصره ۱ - تصمیمات خانه انصاف در موارد زیر قابل اعتراض است:

۱ - دعاوی مالی که خواسته آن بیش از یکصد هزار ریال باشد.

۲ - دعاوی تصرف عدوانی و مزاحمت و ممانعت از حق در مورد اموال غیر منقول.

۳ - دعاوی افراز: در مورد افراز اراضی زراعی اداره کشاورزی محل نیز میتواند اعتراض نماید.

۴ - دعاوی راجع به مالکیت و مسائل تولید کشاورزی اعم از دام یا ماشین آلات کشاورزی در صورتیکه بهای وسیله مذکور زائد بر یکصد هزار ریال باشد.

۵ - دعاوی مذکور در تبصره ماده ۱۱ این قانون.

۶ - گواهی انحصار وراثت.

معتراض میتواند اعتراض خود را هنگام ابلاغ تصمیم خانه انصاف اظهار و یا کتیباً ظرف ۱۰ روز پس از ابلاغ آن مستقیم یا توسط دهبان به رئیس یا هریک از اعضاء خانه انصاف یا به دفتر دادگاه صلاحیتدار تسلیم دارد. گیرنده اعتراض مکلف است بحامل ورقه اعتراض ویا معترض گواهی مبنی بر وصول اعتراض تسلیم دارد.

تبصره ۲ - رسیدگی به اعتراض به گواهی انحصار وراثت صادر از خانه انصاف در صلاحیت خانه انصاف است و رأی خانه انصاف در این خصوص قابل پژوهش و فرجام خواهد بود و مرجع رسیدگی پژوهشی دادگاه شهرستان یا بخش مستقلی است که خانه انصاف در حوزه آن قرار دارد. شرایط و ترتیب رسیدگی به اعتراض به گواهی انحصار وراثت بر طبق آئین نامه ای است که بتصویب وزارت دادگستری خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۲۲ نظری نیست؟ آقای قوامی بفرمائید.

قوامی - در ماده ۲۲ گفته شده «پس از صدور رأی از طرف خانه انصاف مأمور سپاه دانش یا شخص دیگری که طبق ماده ۱۸ این قانون پیش بینی شده به تعیین رئیس رأی را در ورقه ای ثبت نموده و به امضاء یا مهر و اثر انگشت اعضاء میرساند...» در صورتیکه در جای دیگر گفته شده که اعضاء باید سواد داشته باشند بنابراین دیگر در این مورد اثر انگشت موردی ندارد و باید حذف شود.

رئیس - پیشنهاد بفرمائید اصلاح میشود. نظر دیگری در ماده ۲۲ نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در تبصره ۱ از ماده ۲۲ قید گردیده است. تصمیمات خانه انصاف در موارد زیر قابل اعتراض است.

بطوریکه ملاحظه مینمایند بعضی از موارد شش گانه مندرج در ذیل تبصره فوق الذکر رأی است و برخی دیگر تصمیم.

پیشنهاد مینماید که متن تبصره شرح زیر:

تبصره ۱ - آراء و تصمیمات خانه انصاف در موارد زیر پژوهش پذیر و قابل اعتراض است. اصلاح گردد.

غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در ماده ۲۲ بند ۳ تبصره ۱

شرح زیر اصلاح شود.

در مورد افراز اراضی زراعی اداره کشاورزی در صورتیکه برخلاف مقررات و اصلاحات ارضی افزاشده باشد میتواند اعتراض نماید.

کریم آصف

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

چون کسانی که حکم صادر مینمایند بایستی حتماً باسواد باشند بنابراین جمله «یا مهر و اثر انگشت» در سطر ۴ ماده ۲۲ زائد بظن میرسد و پیشنهاد حذف آنرا دارم.

باتقدیم احترام - اردلان

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد ماده ۲۲ لایحه خانه انصاف پیشنهاد مینماید (مهلت اعتراض از تصمیم خانه انصاف از ده روز به یکماه تبدیل شود)

با احترام - نوذر صادقی

رئیس - ماده ۲۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - پس از وصول اعتراض و پرونده به دادگاه محل در صورتیکه رئیس دادگاه رأی را از لحاظ صلاحیت و رعایت سایر مقررات مذکور در این قانون صحیح تشخیص دهد بدرخواست ذینفع دستور اجرای آنرا صادر و عملیات

اجرائی را به متصدی اجراء دادگاه یا دهبان محل یا هریک از مأموران انتظامی که مقتضی بداند محول کرده و تعلیمات لازم را در نحوه اجراء حکم خواهد داد و در غیر این صورت

پس از رسیدگی رأی خانه انصاف را فسخ کرده و به درخواست ذینفع طبق مقررات قانون اقدام بر رسیدگی مینماید. رأی دادگاه در این مورد قطعی است بشرط آنکه

از حدود صلاحیت خانه انصاف خارج نباشد.

تبصره - ترتیب اجرای احکام به موجب آئین نامه

مصوب وزارت دادگستری تعیین میشود و هزینه اجرا وصول نخواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۲۲ در سطر ششم بعد از مقتضی بداند یا اداره ذریبط اضافه شود.

باتقدیم احترام - کریم آصف

رئیس - ماده ۲۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی

ماده ۲۴ - در مورد کلیه مسائلی که بموجب مقررات اصلاحات ارضی تعیین تکلیف شده همان مقررات عمل خواهد شد و رسیدگی به موضوعات مزبور از صلاحیت خانه انصاف خارج است.

رئیس - در ماده ۲۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی

ماده ۲۵ - دعاوی که در صلاحیت خانه انصاف است هرگاه قبل از تشکیل خانه انصاف طرح شده باشد

کماکان در مرجعی که قبلاً صالح بوده است رسیدگی خواهد شد.

تبصره - در هر موقع که خانه انصاف به تشخیص وزارت دادگستری بنا بعلل مندرج در این قانون و یا به جهت

دیگر قادر به تشکیل جلسات دادرسی و یا اتخاذ تصمیم در مورد شکایات و دعاوی ساکنان محل نباشد مراتب

توسط دادگاه محل به خانه انصاف اعلام و پرونده های موجود جهت سیر قانونی به دادگاهی که خانه انصاف

در حوزه آن واقع است تسلیم خواهد گردید. دادگاه در مورد این پرونده ها بر حسب درخواست

ذینفع و طبق مقررات این قانون رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده ۲۵ قید گردیده. دعاوی که در صلاحیت خانه انصاف است هرگاه قبل از تشکیل خانه انصاف طرح

شده باشد کماکان در مرجعی که قبلاً صالح بوده است رسیدگی خواهد شد.

بطوریکه ملاحظه میفرمایند بموجب ماده ۱ قانون اصلاح باره‌ای از قوانین دادگستری دادگاه بخش از سازمان قضائی دادگستری حذف و وظائف آن بعهده دادگاههای شهرستان و بخش مستقل خواهد بود و با حذف دادگاه بخش که دعاوی مربوط به قبل از تشکیل خانه انصاف در آنجا مطرح و مورد رسیدگی بوده است دیگر دادگاه بخشی وجود ندارد که دعاوی کماکان در دادگاه بخش مورد رسیدگی قرار گیرد لذا پیشنهاد مینماید که ماده اشعاری بشرح زیر:

ماده ۲۰ - دعاوی که در صلاحیت خانه انصاف است هرگاه قبل از تشکیل خانه انصاف طرح شده باشد طبق قانون و مقررات مربوط در دادگاههای شهرستان و بخش مستقل رسیدگی خواهد شد.

اصلاح گردد. غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تبصره ذیل ماده ۲ حاکی است در هر موقع که خانه انصاف به تشخیص وزارت دادگستری بنا بعلل مندرج در این قانون یا بجهت دیگر قادر به تشکیل جلسات دادرسی و یا اتخاذ تصمیم در مورد شکایات و دعاوی ساکنان محل نباشد مراتب توسط دادگاه محل به خانه انصاف اعلام و پرونده‌های موجود جهت سپر قانونی به دادگاهی که خانه انصاف در حوزه آن واقع است تسلیم خواهد گردید. دادگاه در مورد این پرونده‌ها برحسب درخواست ذینفع و طبق مقررات این قانون رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهد نمود.

بطوریکه ملاحظه میفرمائید دادگاه در این قبیل موارد بقاء مقامی خانه انصاف به پرونده‌های موجود رسیدگی مینماید و احکام و تصمیمات آن بمانند احکام و تصمیمات خانه انصاف خواهد بود و اگر بعضی از احکام صادره و تصمیمات متخذة قابل پژوهش و قابل اعتراض باشد مرجع پژوهشی و رسیدگی به اعتراض تعیین نگردیده: بنابراین پیشنهاد مینماید که ماده فوق الذکر بشرح زیر اصلاح گردد.

ماده ۲ - در هر موقع که خانه انصاف به تشخیص وزارت دادگستری بنا بعلل مندرج در این قانون و یا به جهت دیگر قادر به تشکیل جلسات دادرسی و یا اتخاذ تصمیم در مورد شکایات و دعاوی ساکنان محل نباشد مراتب توسط دادگاه محل به خانه انصاف اعلام و پرونده‌های موجود جهت سپر قانونی به دادگاهی که

خانه انصاف در حوزه آن واقع است تسلیم خواهد گردید دادگاه به قائم مقامی خانه انصاف در مورد این پرونده‌ها برحسب درخواست ذینفع و طبق مقررات این قانون رسیدگی و رأی مقتضی صادر خواهد نمود و آراء قابل اعتراض و رسیدگی پژوهشی در شعبه دیگر همان دادگاه و اگر فاقد شعبه باشد در نزدیکترین دادگاه بخش مستقل و یا دادگاه شهرستان تابع استان مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

غلامرضا اخلاق پور

رئیس - ماده ۲ قرائت میشود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - وزارت دادگستری مکلف است برای آشنا ساختن اعضای خانه انصاف به وظائف و اختیارات قانونی آنان دوره‌های آموزشی بمدت مناسب ترتیب دهد.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه قانون خانه انصاف شماره ترتیب چاپ ۶۰۶ در ماده ۲ پیشنهاد می‌نماید بدین شرح اصلاح شود:

۱ - ماده ۲۶ وزارت دادگستری مکلف است قبل از انتخابات خانه‌های انصاف برای آشنا ساختن اهالی محل به وظائف و اختیارات قانونی خانه‌های انصاف راهنمایی‌های لازم را بمدت مناسب بعمل آورد.

۲ - تبصره زیر به ماده ۲۶ اضافه شود.

تبصره - وزارت دادگستری مکلف است برای آموزش اعضای خانه‌های انصاف دوره آموزش بمدت مناسب ترتیب بدهد.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده ۲۶ تصریح گردیده: وزارت دادگستری مکلف است برای آشنا ساختن اعضای خانه انصاف بوظایف و اختیارات قانونی آنان دوره‌های آموزشی بمدت مناسب ترتیب دهد.

بطوریکه ملاحظه میفرمائید برابر بایند ع از ماده ۷ لایحه شورای داور برای اجراء عضویت شورای داور دارا بودن سواد و معلومات ضروری است و باینکه اعضای شورای داور دارای سواد و معلومات هستند باز هم از نظر راهنمایی و جلوگیری از وقوع اشتباه بموجب ماده ۴

لایحه مورد بحث برای شوراهای داور مشاور قضائی تعیین میگردد باینکه بی‌سوادان هم در خانه انصاف عضویت پذیرفته میشوند معلوم نیست چرا در این قبیل موارد برای خانه‌های انصاف که اغلب از درک مفهیم حقوقی و تفسیر و توجیه مواد قانون عاجزند از تعیین عضو مشاور برای آنان خودداری شده است آیا خانه‌های انصاف بصرف دیدن دوره‌های آموزشی که بی‌سوادان از فراگرفتن آن عاجز هستند قادر خواهند بود وظائف قانونی خود را انجام دهند؟ برای برطرف ساختن این مشکل پیشنهاد مینماید که ماده مذکور بشرح زیر:

ماده ۲۶ - وزارت دادگستری مکلف است برای آشنا ساختن اعضای خانه انصاف بوظایف و اختیارات قانونی آنان دوره‌های آموزشی بمدت مناسب ترتیب داده و در مواقع لزوم هم برای خانه‌های انصاف مشاور قضائی سیار تعیین نماید.

اصلاح گردد.

غلامرضا اخلاق پور

رئیس - ماده ۲۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - مأموران انتظامی که از اجرای تصمیمات و دستورهای قانونی خانه انصاف امتناع نمایند مشمول مقررات قسمت آخر ماده ۱۰ قانون آئین دادرسی کیفری خواهند بود.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون پس از تصویب وزارت دادگستری قابل اجرا است و تا زمانیکه آئین‌نامه‌های جدید تصویب نشده آئین‌نامه‌های موجود در حدود این قانون اجرا میشود.

رئیس - در ماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - انتقال بلاعوض زمین یا ساختمان به خانه انصاف از تأدیبه هرگونه مالیات و عوارض معاف است.

رئیس - در ماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - از تاریخ اجرای این قانون، قانون تشکیل

خانه انصاف مصوب ۱۳۴۴ (۲۰۲۴ شاهنشاهی) همچنین قانون اصلاح بعضی از مواد قانون تشکیل خانه انصاف مصوب ۱۳۴۷ (۲۰۲۷ شاهنشاهی) ملغی است و خانه های انصاف موجود وظائف خود را براساس مقررات این قانون انجام خواهند داد.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه قانون خانه انصاف بشماره ترتیب چاپ ۶۰۶ در ماده ۳۰ پیشنهاد می‌نماید. عبارت زیر به آخر ماده اضافه شود. مگر در نقاطیکه وزارت دادگستری تجدید انتخابات آنرا لازم بداند.

با تقدیم احترام - دکتر حسین طبیب

ریاست معظم مجلس شورای ملی

با اختیارات وسیعی که به خانه‌های انصاف داده شده اگر اعضاء خانه انصاف تخلف نمایند مرجع رسیدگی به تخلف چه مرجعی است بنابراین پیشنهاد مینماید که شرح زیر بعنوان ماده ۳۰ لایحه قانون خانه‌های انصاف منظور گردد.

ماده ۳۰ - در صورتیکه اعضاء خانه انصاف مرتکب تخلفی شوند دادستان شهرستان مرجع رسیدگی بتخلف و رئیس دادگاه همان شهرستان مرجع صدور حکم میباشد. تبصره - در صورتیکه در اثر تصمیم خانه انصاف خسرو زیان مادی و معنوی متوجه شخص یا اشخاص گردید و بر اثر شکایت زیان دیدن بتخلف جزر گردید دادرسی مجدداً شروع گردد.

با تقدیم احترام - اردلان

رئیس - ماده الحاقی پیشنهادی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در خصوص لایحه قانون خانه انصاف مصوب مجلس محترم سناسبت به نظم جلسات و پیش آمدهای احتمالی پیش بینی نشده است با توجه به اهمیت کار این خانه که در تأمین عدالت و احقاق حق ساکنان رویتا حوزه عمل خود مواجه با مشکلاتی نیز قرار میگیرند که مجری قانون باید در صورت مشاهده بی نظمی از سوی اصحاب دعوی و یا کسبان آنها بتواند از مزایای قانون استفاده نماید

اساسی ضروری است.

۳- در ماده ۱۱ پیش بینی شده بعد از نقض حکم از طرف دیوان عالی کشور محاکم مکلف به تبعیت از آراء صادره میباشند درحالیکه اگر ظاهر چنین امری بتسریع دادرسی و خاتمه دعوی کمکمی بنماید معناً خالی از نقص و عیب نخواهد بود چه کراراً دیده شده قضات عالی مقام دیوان عالی کشور نیز در استنباط خود دچار اشتباه گردیده اند و در نتیجه با قبول نظریه فوق حقوق مردم در موارد بسیار تضییع خواهد شد.

چندی قبل خود اینجانب شاهد پرونده ای بودم که یکی از شعب مشهور دیوان عالی کشور در مورد الزام بفروش شش دانگ ملکی که قابل تقسیم نیست رأی داده بود مقررات تقسیم مندرج در ماده ۳۱۷ قانون امور حسبی فقط مربوط بورثه و قوانین ارث میباشد در صورتیکه در ماده ۳۲۶ متن قانون مصرح است:

«مقررات قانون مدنی راجع بتقسیم در مورد تقسیم ترکه جاری است و نیز مقررات راجع بتقسیم که در این قانون مذکور است در مورد تقسیم سایر اموال سازی خواهد بود»

اما نتیجه این اشتباه بسبب عدم تمکین دادگاه شهرستان بنظریه دیوان عالی کشور این شد که گرچه قضیه بیشت عمومی ارجاع گردید و جریان بطول انجامید ولی این مسئله مسلم شد که قضات عالی مقام دیوان عالی کشور مرتکب اشتباه گردیده اند. و حق باقضات دادگاههای بخش و شهرستان بوده است حقوقدانان محترم استحضار دارند که در حقوق جزا اصلی محترم شناخته شده و آن اینست که اگر هزار نفر گناهکار ترئه شوند بهتر است تا یک نفر بیگناه محکوم و مجازات شود و اساساً تسریع در دادرسی تا حدی لازست که عدالت فدای سرعت نشود لذا باید راه حلی جهت جمع بین دو نظر پیدا نمود که کافی و وافی بمقصود باشد.

۲- در ماده ۱۴ - در مواردی بدیوان عالی کشور اجازه داده شده رأی بصورت رأی سیادت ورزد در صورتیکه وظیفه دیوان عالی کشور در مرحله فرجامی فقط نقض یا ابرام اجکام صادره از محاکم میباشد بنه رسیدگی ماهوی و معنی دیوان تمیز هم جز این نیست.

۳- در ماده ۲۴ - راجع باعاده دادرسی باید بطور کامل بدادستان و اشخاص مندرج در بند ۲ همان ماده حق تجویز اعاده دادرسی داده شود.

۴- در باب وکالت ضمن اینکه لایحه دولت تحسین آمیز است لیکن کامل نیست و ضرورت دارد در آن

علیهذا برای رعایت احترام باعضاء خانه انصاف و حفظ نظم در صورتیکه بسبب انجام رسیدگی از سوی اصحاب دعوا بی نظمی یا امانتی نسبت به رئیس یا اعضاء به عمل آید مرتکب بانصدالی بکهنز اربابان جزای نقدی محکوم شود پیشنهاد میگردد با تقدیم احترام محمدرضا کبیری

رئیس - لایحه و پیشنهادهای برای شور دوم به کمیسیون دادگستری ارجاع میشود.

۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری.

رئیس - گزارش شور اول اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز دوشنبه ۲۶/۲/۳۶ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۶۸۸ مورخ ۲۹/۱/۳۶ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع به اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری را که در جلسه روز سه شنبه ۲۰/۲/۳۶ وصول آن اعلام و به شماره ۹۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بشرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر مشیر بفرمایند.

دکتر مشیر - در لایحه قانونی اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری که اینک شور اول آن مطرح مذاکره است و بقصد تسریع در امر دادرسی تدوین گردیده بنظر اینجانب احتیاج باصلاحاتی دارد که بدو در کلیات آن بحث و سپس پیشنهادهای اصلی خود وعده ای از نمایندگان را بمقام ریاست تقدیم مینمایند امیدوار است همانطور که جناب آقای هویدا نخست وزیر کراراً اعلام داشتند که در مسائل مملکتی هرگز عاشق فکر خود نیستند به پیشنهادهای حقوقدانان مجلس که عده آنها بیش از ۳ نفر است توجه مخصوص معطوف گردد تا قانونی کامل وبدون نقص بتصویب قوه مقننه برسد.

بنظر اینجانب بسیار بجا بود که فصول حقوقی و جزائی و همچنین آئین دادرسی مدنی و کیفری وسایر اموز جدا جدا تنظیم میگردد تا رعایت اصول قانونگزاری بهتر میشد و بهر حال اگر از این مطلب صرف نظر بشود تذکر چند نکته

در این عصر رستاخیز بنظر اینجانب وزیری بنحو احسن وظائف خود را در برابر شاهنشاه و مملکت انجام میدهد که دارای شجاعت و صراحت باشد و با واقع بینی و دید وسیع جهانی مشکلات را حل سازد و آرزو مینماید که جناب وزیر دادگستری فعلی حائز خصائل یاد شده باشند آقایان نمایندگان محترم - آقای وزیر محترم دادگستری

آیا پرونیور روان وکیل مدافع محروف که دفاع از حقوق حقه ایرانرا در دیوان داوروی لاده بعهدہ گرفت وکیل مجلس ویاسنا تور بود که موافق گردید برفع کشور ما رأی عادلانه تحصیل نماید؟

توجه بفرمایید یوانکاره رئیس جمهور مقتدر و حقوقدان فرانسه بعد از مقام ریاست جمهوری مجدداً بکسوت وکالت برگشت و در رأس کانون وکلای پاریس قرار گرفت.

دراکتبر ۱۹۴۵ وقتی سه نفر از وکلای دادگستری پاریس آقایان آلبرت نورالک بازادوک و فردریک ژافره که متأسفانه دونفر اول درگذشته اند بعنوان اعتراض از حکم علیه موکلشان بنزد ژنرال دوگل رئیس حکومت فرانسه میروند آنچنان با احترام ژنرال دوگل روبرو میشوند که قابل توصیف نیست و آن سیاستمدار معروف با تعظیم و تجلیل بی سابقه ای وکلای مدافع را در دفتر کار خود می پذیرد و با اعتراضشان گوش میدهد، نتیجه این ملاقات گفتگو در صفحه ۲۹ تا ۲۹ کتاب آقای ژافره که در سال ۱۹۵۳ در فرانسه منتشر گردید منعکس است.

آقای ادگار فور رئیس مجلس ملی فرانسه که بایران و مقام ریاست مجلس ما علاقمند است وکیل دادگستری بوده بقرار اطلاع ایشان شغل خود را از ۱۹ سالگی شروع و شاید در فرانسه و با این سن و سال کیتر کسی موفق باخذ پروانه وکالت شده است.

نیکسون رئیس جمهور سابق امریکا نیز وکیل دادگستری بود و اتفاقاً از وکلای بسیار معروف آن کشور هم بشمار نمیرفت.

یکی از دوستان یادداشتی فرستاده و تذکر داده باند مردان بزرگ دیگری چون گاندی ونهرو هم وکیل دادگستری بوده اند از این یادآوری بسیار متشکرم.

از دولت و مجلس عصر رستاخیز انتظار می رود که از وکلای دادگستری رفع اهانت نموده و یکجانبی ممنوعیت شغلی برطرف سازند انهاییه نباید تصور بشود که هدف اینست که در صورت تصویب قانون جدید وکلای دادگستری مجلسین همه وظائف خود را رها نمایند و

اصلاحاتی بعمل آید و بخصوص راجع برفع ممنوعیت وکلای دادگستری که بنمایندگی مجلسین سنا و شورا انتخاب میشوند بلا تردید باید تجدید نظر گردد و اینجانب شخصاً در دو نوبت که باجناب آقای هویدا نخست وزیر یکبار در معیت جنابان آقایان منصوریان و اخلاق پور در میهمانی به ناهار صحبت نمودیم و جنابان آقایان سنا تور جلالی نائینی - دکتر موسوی و دکتر دادفر هم رسیدند معزایلیه موافقت اصولی خود را در این مسئله اعلام داشتند و باردیگر که به تنهایی در چند روز قبل مذاکره صورت گرفت باکمال حسن نیت پذیرفتند که نباید در حق وکلای دادگستری که بنمایندگی مجلسین انتخاب میشوند ظلم بشود.

همکاران محترم اگر در گذشته کوچکترین تصویری میشد که ممکن بود وکلای مجلس اعمال نفوذ بنمایند در عصر رستاخیز چنین موضوعی بهیچوجه مصداقی ندارد و اساساً تقوه و تصور آنهم برای دادگستری مملکت موهن است و بنظر اینجانب اگر امکان داشته باشد که وکیل مجلس ویا وزراء و حتی نخست وزیر بتواند در عدلیه اعمال نفوذ بنماید چنین عدلیه ای بدرد نمیخورد. آرزوی رضاشاه کبیر بعد از لغو کاپیتولاسیون و بنیان گذاری عدلیه نو این بود که دادگستری دنیا پسندی داشته باشیم و تا حد زیادی هم توفیق نصیب مملکت گشت.

برای مرحوم فاضل الملک همراز که چندین دوره وکیل مجلس و وکیل دادگستری از طرف وزارت دربار بود بدفعاات اتفاق افتاده بود که در محاکم محکوم شده است و بدون شک رضاشاه کبیر از چنین عدلیه ای رضایت خاطر داشت.

یقیناً استقراز عدالت اجتماعی که مورد کمال علاقه شاهنشاه آریه میباشد بسیار نخواهد شد مگر در سایه یک دادگستری قوی - مستحکم و متناسب با عصر تمدن طلائی این قرن.

در دنیا اهمیت شغل وکالت دادگستری چنان است که اغلب وزراء، نخست وزیران و حتی رؤساء جمهوری از بین این طبقه انتخاب میشوند و نباید بصورت موهنی بتصور موهوم اعمال نفوذ آنانرا از انجام حرفه خود باز داشت مگر تاجر، طیب و مهندس وغیره که بنمایندگی مجلس انتخاب میشوند از حرفه خود محروم میگردند که باید درباره وکلاء دادگستری چنین بیعدالتی را تجویز نمود اصل هشتم متمم قانون اساسی مقرر میدارد که تمام اهلالی مملکت از حیث حقوق و مزایا باهم مساوی الحقوق هستند.

چون جوانی صد در صد بیوفسول بکار اشتغال ورزند اینجانب در مواردیکه قبلاً وکالت داشته‌ام در روزمان وکالت مجلس ادامه ندادم و دراموری دیگر که مربوط بخودم بوده است کسی را بعنوان وکالت معرفی کرده‌ام و اصولاً اگر وزیر هم بودم افتخار نیکردم وکیل دادگستری و معلم هستم و علاقه‌مند روی قلم نبر اینموضوع نوشته‌شود (احسن) با توجه باین واقعیات و ضمن مذاکراتیکه با آقای هنرمندی معاون پارلمانی وزارت دادگستری بعمل آمد بعقیده اینجانب بدو شرط که اولاً وکلای دادگستری در زمان نمایندگی حق نداشته باشند علیه دولت قبول وکالت بکنند و ثانیاً قلمرو وکالتشان در دادگاههای استان و دیوانعالی کشور منحصر باشد باین اشکال بنظر می‌رسد هر چند جناب هنرمندی تا حد دیوانعالی کشور این مسئله را قبول داشتند.

علی‌ایحال پیشنهادی در اینمورد از طرف اینجانب وعده‌ای از وکلای تهیه و تقدیم میشود که در کمیسیون دادگستری مورد بحث و تصویب قرار گیرد. پیش از این عرضی ندارم. (احسن)

رئیس - آقای یزشکیبور بفرمائید.

یزشکیبور - ریاست محترم مجلس شورای ملی . همکاران ارجمند جناب دکتر کیانپور وزیر محترم دادگستری سه لایحه مربوط بدادگستری تاکنون طرح شده است که دو لایحه مربوط است بشوراهای داوری و خانه‌های انصاف با تغییراتی که البته مستلزم اجراء نظرانی بود که غالب نمایندگان محترم چه بصورت بیان توضیحاتی در کلیات و چه بصورت تقدیم پیشنهادات متعدد اظهار نظر فرمودند اما حال که این لایحه مطرح است زیر عنوان اصلاح باره‌ای از قوانین مربوط به دادگستری و در هر حال باین نظر عنوان شده که بنابر آنچه کرازا گفته میشود باین منظور است که گره کور سازمان قضایی کشور را بکشایند ضرور دانستم مطالبی را عرض کنم . همکاران گرامی عنایت دارند که این نخستین بار نیست چه در مجلس شورای ملی . یا اصولاً . چه در جامعه ما طی ۲۰ سال اخیر این موضوع مطرح شده است و جناب آقای دکتر کیانپور نخستین وزیر دادگستری نیستند که در پیشگاه مجلس شورای ملی با توجه بصورت این تحولات و دگرگونیها لویحی را باین نظر تقدیم کرده‌اند تا آنچه نیکه سابقه نمایندگیم حکم می‌کند . ایشان چهارمین وزیر دادگستری هستند که چنین لویحی را تقدیم کرده‌اند و مشکلاتی را عنوان کرده‌اند . مشکلاتی را که کم و بیش همه بان واقف هستیم و تا آنجا که

سوابق کار قضایی و حقوقی من قبل از نمایندگی مجلس شورای ملی بر من روشن می‌کند ، از زمانیکه آغاز کرده‌ام کار وکالت دادگستری را با فعالیت‌های دیگر اجتماعی و مطبوعاتی و سیاسی و حزبی راهمواره باین نکته برخورد داشتم که باید بکار دادگستری ایران سروسامانی داد و مشکلاتش را برطرف کرد و همواره مسئولین امر هم باین داعیه لویحی تقدیم کرده‌اند و اقداماتی انجام داده‌اند که چه بسا مسئولین بعدی لویحی معارض با اقدامات قبلی تنظیم کرده‌اند و تقدیم نموده‌اند ولی ما همچنان در میان آن مشکلات هستیم اما چرا؟ بنظر من سبب این است که ما مشکل قوه قضائیه را در موضع خودش جستجو نکرده‌ایم (صحیح است) زیرا قوه قضائیه ایران را در آن موضع بایسته قانونیش نشناخته‌ایم (آفرین) و بدیهی است اگر ما هر یک از تأسیسات اجتماعی را در موضع قانونی و طبیعی‌اش قرار ندهیم و آنگاه روابط آن را با دیگر سازمانهای اجتماعی نشناسیم چگونه خواهیم توانست دقیقاً وظایف و تعهدات و رسالتهایش را دریابیم و در نتیجه مشکلاتش را بشناسیم خاصه در مورد قوه قضائیه ، که یکی از قوای سه‌گانه مملکتی است یعنی بموجب قانون اساسی قوه دوم قوای مملکتی است . نمایندگان محترم عنایت دارند از آن زمانیکه در مورد مشکل دادگستری سخن گفته شده ، چه چیز گفته شده؟ فقط مسئله تراکم پرونده‌ها و مسئله عدم رسیدگی بیرونده‌ها ، سواى این میتوان گفت ، بطور کلی از ناجیه مسئولان امر ، طراحان ما مطلبی نشنیده‌ایم یا عنوان نکرده‌اند . آیا مشکل دادگستری قوه قضائیه این است؟ ما چرا نتوانسته‌ایم مشکلات را حل کنیم؟ چون مشکل قوه قضائیه را فقط از این دیدگاه ، نگاه می‌کنیم برای اینکه هر نوع ارائه طریق هم شده است و هر نوع لایحه‌ای که آمده و هر نوع اقدامی که شده صرفاً باین عنوان و باین دلیل شده است که ما رسیدگی را تسریع کنیم و تعداد پرونده‌ها را کم کنیم . این نمیتواند مشکل را حل کند اگر امروز هم از این دیدگاه موضوع را بررسی کنیم . متأسفم که باید عرض کنم بخصوص این لایحه صرفاً از این دیدگاه تنظیم شده است و مانده تنها به نتیجه نخواهیم رسید بلکه بخاطر یک سرعت فرضی اصول کلی عدالت و نظام قضایی مملکت را مورد تحدیش و برخی ناسامانیها قرار خواهیم داد (احسن) بنابراین ، این مسئله بکنار باید حل شود . جناب دکتر کیانپور من برای جنابعالی احترام قائلم و مدیریستانرا ستایش می‌کنم از استانداری آذربایجان غربی

که آشنایی با جنابعالی پیدا کردم و بعد در وزارت اطلاعات شما را بدیرشایسته‌ای دیدم ، ولی مسئله‌ای که اینجا بحث و بررسی میشود پیرامون لایحه شما و زمان وزارت شما نیست بطور کلی پیرامون مسئله قوه قضائیه مملکت و مشکلاتی است که دارد و راه حل‌هایی است که باید برای آن پیدا کرد . بنابراین من در اینجا یک عقب‌گرد می‌کنم و همکاران گرامی را دعوت میکنم که برگردیم به قبل از انقلاب مشروطیت . ما چه نظام قضایی در مملکت داشتیم؟ نظام قضایی بسیار عمیق و ریشه‌داری در مسند قضا ، روحانیون عالیقدر ما نشسته بودند کسانی که با اتکا بردستاوردهای بیش از ۱۲۰۰ سال فقه اسلامی ، اینها مسایل را حل و فصل میکردند ، کسانی که در محل خودشان نه ملکی داشتند نه آبی ، نه عقاری ، در مسند بیطرفی ، اما باین وجود جامعه ایرانی قیام کرد . چه خواست؟ عدالت خانه خواست ، جامعه ایرانی اولین دلیل قیامش در جنبش مشروطیت بآن نظام قضایی که ما داشتیم عدالت خانه بود یعنی حق تعظم بردیوان خانه عدالت و قوه قضائیه ، این بهترین مسئله‌ای بود که مطرح شد دست‌آورد آن برای ما چه بود؟ در قانون اساسی پایه‌های نظام قضائی بود که مستقر شد طی موادی ، اینها بنیانهای نظام قضائی ایران است و بنظر من بانهایت صداقت عرض میکنم راه حل مشکلات قوه قضائیه ایران و دادگستری ایران این است که ما در این موضع بر این بنیانهای قانون اساسی ، نظام قضائی را قرار بدهیم و مشکلات را بررسی کنیم و مسائلیش را بشناسیم ، این راه حل است . ماهر راه دیگری برویم نه راه مستقیم است نه راه صواب است هر راهی دیگری که برویم عدول و دوری‌گزیدن است از این اصولی که بیهوده نبوده ، اینها متکی بر همان نظامات و دقایقی است که بنیانگذاران مشروطیت با احاطه کامل بر نظام دیرپای قوه قضائی مملکت و نظام اجتماعی ما بنیان گذاشته‌اند در قانون اساسی ، بنابراین قبل از هر چیز ابتدا ما می‌بایست با توجه باین اصول مشکلات قوه قضائیه را پیدا کنیم و حتی موقعیت آن را بشناسیم و حتی وظایفش و امکاناتش را بشناسیم و وقتی دیدیم مشکلات چی هست ، آنوقت لویحی بیاوریم ، تمهیداتی بکار ببریم تا این مشکلات از بین بروند با اجازه همکاران برای اینکه این بررسی اساسی و اصولی بنظر من در این مجلس شورای ملی که یکی از بنیادهای سه‌گانه این دوره از تحولات اجتماعی ایران قانون

اساسی است عرض می‌کنم و بعداً نتیجه‌گیری میکنم . ملاحظه بفرمائید گذشته از تفکیک قوای مملکت و تعیین قوه قضائیه بعنوان دومین قوه اصل ۱۱ متمم قانون اساسی میگوید «هیچکس را نمیتوان از محکمه‌ای که باید درباره او حکم کند منصرف کرده و مجبوراً به محکمه دیگر رجوع دهند» بنابراین اصل که در زیر عنوان حقوق ملت در قانون اساسی ایران ذکر شده و بعد هم ذکر می‌کنم آن ماده‌ای را که در لایحه تقدیمی قید شده ، مواردی که الان در دادگاهها مطرح است الزاماً به شورای داوری ارجاع بشود البته ممکن است بگوئیم قوانین قبلاً وضع شده که بموجب این قوانین دعاوی به داوری ارجاع می‌شود . ولی قوانین که وضع شده و بعداً اجرا شده است ولی نه در مورد دعاوی به استناد قوانین حاکم بدادگاهها تنظیم شده است و امروز آن دعاوی پیشگاه دادگاهها مطرح و مورد رسیدگی است و ما حالا برخلاف اصل ۱۱ متمم قانون اساسی آنها را اجبار کنیم ، الزام کنیم ، که دعاویشان از این دادگاه نه حتی به محکمه دیگر احاله شود . بلکه به هیأت داوری احاله گردد . و این مغایر این اصل است و بنظر من اگر تسریعی هم در این کار متصور شود بلحاظ حفاظت و صیانت از اصل یازدهم قانون اساسی هرگز من باین ماده لایحه تقدیمی اعتقادی ندارم ، آن‌انگیزه اولیه قیام ملت ایران برای مشروطیت در اصل ۷ متمم قانون اساسی باین صورت منعکس شده که «دیوان عدالت عظمی و محاکم عدلیه مرجع رسمی تقاضات عمومی هستند و قضاوت در امور شرعیه با عدول مجتهدین جامع‌الشرایط است» این بجای خود ، بنابراین در این مسئله دو مطلب است درست است خانه‌های انصاف و شوراهای داوری پیش‌بینی شده‌اند و در منشور انقلاب ایران اعلام شده‌اند ولی در واقع همانطور که دیگر همکاران گرامی اعلام داشتند رسیدگی به خانه‌های انصاف و شورای داوری بواقع باید در حدود آن کاری باشد که سابق بر این انجام میدادند یعنی حل و فصل آن امور ، نه رسیدگی مسایلی که این‌ها از جمله مسایل غامض قضائی است که از آن جمله مسایلی است که سابق آگاهان و فقهای جامعه ایرانی انجام میدادند و پس از مشروطیت به اختیار محاکم گذارده شد ، بنابراین با توجه به این مطالبی که عرض کردم و مطالب دیگری که عرض خواهیم کرد من فکر می‌کنم لایحه‌ای که برای ایجاد تحول و دگرگونی در سازمان قضائی مملکت و قوه قضائیه تقدیم میشود باید قوه قضائیه را در آن مقام شایسته و بایسته و قانونی خودش قرار بدهد

من فکر میکردم که لایحه برتیبی تقدیم میشود که بطور قطع مانند امروز دیگر انتخاب و عزل و نصب تمامی بازرسان و تمامی دادیاران و دادستانها با وزیر دادگستری نباشد، و در مورد قضات نشسته نصب و انتخاب و تعیین قضات نشسته با وزیر دادگستری است، من فکر می‌کنم جامعه قضائی ما وقتی تحول پیدا خواهد کرد که دگرگونی قوانین مابصورتی انجام پذیرد که دیگر چنین اختیاری برای عزل و نصب در اختیار قوه مجریه نباشد و وقتی دیدم چنین نیست برای من جای تأسف شد که حتی ملاحظه کردم در یکی از موادی پیش بینی شده که وقتی دادستان کل نقض اصولی قوانین عمومی مملکت را مشاهده میکند و از دیوانعالی کشور حسب مقررات کنونی میخواهد که بخواهد حفظ و حراست قانون، آن حکم را نقض کنند در لایحه پیش بینی شده که این تقاضا با اجازه وزیر دادگستری باشد من امیدوارم جناب دکتر کیانپور با توجه باینکه عنایت دارند هر کس برای بدت طولانی و همیشه برمسندی نخواهد بود (احسن است) و همه ما باید به نظامات اساسی مملکت و آینده کشورمان بیندیشیم و این مسأله را که بسیار مهم است و در واقع عبارت از این است که دادستان کل، که بنام جامعه حافظ قانون است و بنام جامعه ایرانی حافظ مقررات است در یک چنین مورد اصولی و مهم که در لایحه در اختیار وزیر دادگستری قرار داده شده خودشان هم موافقت کنند که این موضوع حذف شود (احسن است) و در دوره وزارت ایشان چنین مسأله‌ای مطرح نشود و چنین جادئه‌ای رخ ندهد، این یکی از آن قسمت‌های غیر قابل تطبیق با اصول است که بخصوص من در این لایحه دیدم و بعنوان مثال عرض کردم و اما در مورد ماده ۱۰۰ عرض کردم مسأله الزام برای ارجاع دعوی به داوری گذشته از آن نکته‌ای که عرض کردم اصولاً به بسیاری از موارد توجه نشده است و ما بموجب ماده ۷۰ آئین دادرسی مدنی مواردی را داریم که اصولاً دادگاهها متنوع هستند که آن موارد را با داور ارجاع بکنند مثل دعوی ورشکستگی و دعوی اصل نکاح، زیرا چگونه یک داور بنشیند و بگوید که تقی مثلاً فرزند حسینعلی هست یا نیست، یا مثلاً چگونه یک داور بنشیند و بگوید رابطه زوجیت بین این زن و شوهر برقرار هست یا نیست؟ حتی در این مورد دادگاهها بموجب قوانین پرونده را به دادگامشرع ارجاع میکنند، بنابراین چگونه ممکن است چنین مواردی را بتوان الزاماً و اجباراً بدآوری احاله کرد؟

البته اشکالات دیگری غیر از این در این ماده است که گذشته از تعابیر اصلی و اصولی که من حالا وقت همکاران گرامی را نمیگیرم هنگامی که لایحه در کمیسیون بررسی خواهد شد نظراتم را بطور دقیق آنجا عرض خواهم کرد. مسئله بسیار مهم دیگر ماده ۱۰۱ این لایحه است، در ماده ۱۰۱ کوتاه سخن اینکه اولاً پیش بینی شده دیوان کشور رسیدگی ماهوی کند ثانیاً پیش بینی شده که رأی شعب دیوانعالی کشور برای دادگاهها در این مورد لازم الاتباع باشد این ایرادات بسیار عمده بر این لایحه است و این ماده با خیلی از اصول قانون اساسی تعابیر دارد و در نتیجه معارض بانظام قضائی کشور است، نظر همکاران گرامی و مجلس شورای ملی را به اصل ۷۰ قانون اساسی جلب می‌کنم، اصل ۷۰ متمم قانون اساسی می‌گوید «در تمام مملکت فقط یک دیوانخانه تمیز برای امور عرضه دایر خواهد بود آن هم در شهر پایتخت و این دیوانخانه تمیز در هیچ محاکمه ابتدا رسیدگی نمیکند مگر در محاکماتی که راجع بوزراء باشد» البته دیدم که برخی که از لایحه دفاع می‌کردند و این جور توجیه می‌کنند که منظور از اصل ۷۰ این است که ابتدا تا رسیدگی نکنند ولی منظور این نیست بلکه منظور از اصل ۷۰ بزور این است که رسیدگی ماهوی نکنند، بهمین مناسبت است که در آن موارد استثنائی که واضعین قانون اساسی تشخیص داده‌اند دیوان عالی تمیز می‌تواند رسیدگی ماهوی کند آمده‌اند آن مورد استثنائی را در اصل ۸۸ متمم قانون اساسی متذکر شده‌اند و آن صرفاً عبارتست از حکمیت منازعه در حدود ادارات و مشاغل دولتی بموجب مقررات قانون بحکم تمیز «راجع است» بنابراین قانون اساسی در یک مورد دیوانعالی کشور را مجاز دانسته و اختیار داده و مرجعی دانسته برای اینکه رسیدگی کند و این هم مندرج در اصل ۸۸ متمم قانون اساسی است. (بکنفر از نمایندگان - بصراحت توضیح داده شده) بنابراین بموجب اصل ۷۰ دیوانعالی تمیز که دوست عزیزم آقای مشیر متذکر شدند که دیوان نقض و ابرام است ولی واضعین قانون اساسی یک اصطلاح بسیار اساسی و جامع‌تری را انتخاب کرده‌اند، دیوان تمیز، رسیدگی ماهوی در دعوی نمی‌بایست بکند و باید موارد ناظر باشد بهمان تشخیص موارد نقض و ابرام و نظارت در صیانت قانون بطوریکه در قانون اساسی منعکس است و البته من شاید ضرور نمی‌بینم پیرامون جهات و دلایل حقوقی و قضائی و منطقی این موضوع به سخن بپردازم اما نظر همکاران محترم مجلس شورای ملی و

جناب آقای دکتر کیانپور را باین نکته جلب می‌کنم یکی از نکات مهمی که این نحوه رسیدگی دیوان عالی تمیز در بر دارد مآلاً حصول به یک رویه قضائی است در مواردی که بین دادگاهها ایجاد اختلاف میشود اصولاً فلسفه و شأن نزول سازمانی بنام دیوان عالی تمیز یاد دیوان نقض و ابرام بهمین سبب است، چون نحوه تفسیر قوانین اینست که این قوانین را با قوه مقننه تفسیر می‌کنند یا دیوانعالی کشور، این دو نحوه تفسیر هست در تمام نظامات پیشرفته قضائی (احسن است)

رئیس - آقای پزشکپور نیمساعت وقت جنابعالی تمام شده است.

پزشکپور سخنان من تمام مربوط به بحث و بررسی اصول نظام قضائی کشور است، بهمین جهت این مورد و موارد مشابه را من موادی نمی‌بینم که در مسیر بهبود وضع قوه قضائیه باشد و با اصل استقلال قضائی نیز معارض است یعنی اجبار میکنیم قضات را که نظری را که شعبه‌ای از دیوانعالی تمیز میدهد عیناً اجرا کنند، پس بهتر است بگذاریم یکبار خود اینها حکم قطعی صادر و اجرا کنند و دیگر ضرورتی به برگرداندن آن به دادگاه قبلی و صدور حکم قطعی آنها نیست. متشکرم (احسن است)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - دادگاه بخش از سازمان قضائی دادگستری حذف میشود و رسیدگی نخستین بکلیه دعاوی حقوقی و اموری که تا قبل از اجرای این قانون در صلاحیت دادگاههای بخش بوده بعهدہ دادگاههای شهرستان و بخش مستقل خواهد بود.

تبصره ۱ - وزارت دادگستری بتدریج با تأمین امکانات و تجدید نظر مقتضی در حوزه‌های قضائی، دادگاههای بخش مستقل را نیز به دادگاه شهرستان تبدیل خواهد کرد.

تبصره ۲ - وزارت دادگستری میتواند در نقاطی که دادگاه شهرستان دارای شعب متعدد است هریک از شعب را در حدود صلاحیت دادگاه شهرستان برای رسیدگی به دعاوی و امور معینی اختصاص دهد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی خواهشمند است تبصره پیشنهادی زیر را بعنوان تبصره ۳ به ماده یک قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری اضافه نمایند. تبصره - کارگشایانی که پرونده و کالت در صلاحیت اختصاصی دادگاه بخش را دارند و در تاریخ تقدیم این لایحه اشتغال به وکالت داشته‌اند به پایه سوم وکالت ارتقاء می‌یابند.

حسینعلی سلیمانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون کار دادگاههای شهرستان با انحلال دادگاههای بخش زیادتر و بالنتیجه برتراکم امور افزوده خواهد شد بنابراین بمنظور برطرف ساختن این مشکل پیشنهاد مینماید که دادگاههای بخش محذوفه به شعب دادگاههای شهرستان تبدیل و ماده ۱ بشرح زیر اصلاح گردد.

ماده ۱ - دادگاه بخش از سازمان قضائی دادگستری حذف و شعبه دادگاه شهرستان تبدیل میشود و رسیدگی نخستین بکلیه دعاوی حقوقی و اموری که تا قبل از اجرای این قانون در صلاحیت دادگاههای بخش بوده بعهدہ دادگاههای شهرستان و بخش مستقل خواهد بود.

غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری شماره ترتیب چاپ ۷۰ پیشنهاد مینماید در سطر دوم ماده ۱ بعد از کلمه حذف اضافه شود «و شعب دادگاههای شهرستان تبدیل میگردد».

با احترام - عنایت‌الله قائمی

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - رسیدگی پژوهشی نسبت به آراء دادگاههای بخش که قبل از انحلال آن صادر شده باشد با دادگاه استان است ولی رسیدگی پژوهشی از آراء دادگاههای مذکور که قبل از اجرای این قانون در دادگاه شهرستان طرح شده باشد در همان دادگاه ادامه خواهد یافت و نیز رسیدگی به دعاوی مطروحه در دادگاههای بخش که با اجرای این قانون منحل می‌شوند بعهدہ دادگاه شهرستان است.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - دعاوی که قبل از تصویب این قانون به ترتیب اختصاری رسیدگی می شده کماکان مشمول ترتیب مزبور خواهد بود.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - رسیدگی پژوهشی نسبت به آراء قابل پژوهشی دادگاههای نخستین در صلاحیت دادگاههای استان است.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - در دعاوی مدنی هرگاه یکی از طرفین دعوی پس از صدور حکم در مهلت مقرر حق پژوهش یا فرجام خود را در صورت محکومیت ساقط نماید دادگاه محکومیت او را نسبت به خسارت دادرسی تا نصف تقلیل میدهد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده ۵ بشرح زیر اصلاح گردد:

ماده ۵ - در دعاوی مدنی هرگاه یکی از طرفین دعوی پس از صدور حکم محکومیت در مهلت مقرر حق پژوهش و فرجام خود را ساقط نماید دادگاه محکومیت او را نسبت به خسارت دادرسی با موافقت محکوم له تا نصف تقلیل میدهد.

زیرا دادگاه نمیتواند حق کسی را بدیگری ببخشد.

باتقدیم احترام - حبیب بهار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری ماده ۵ بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۵ - در دعاوی مدنی هرگاه طرف محکوم در مهلت مقرر از حق پژوهش و فرجام خواهی خود صرف نظر کند دادگاه محکومیت او را نسبت به خسارت دادرسی تا نصف تقلیل میدهد.

باتقدیم احترام - دکتر محمد رضا عاملی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین

دادگستری پیشنهاد مینماید ماده ۵ بصورت زیر اصلاح گردد:

در دعاوی حقوقی هرگاه یکی از طرفین دعوی پس از صدور حکم در مهلت مقرر حق پژوهش یا فرجام خود را در صورت محکومیت ساقط نماید، دادگاه محکومیت او را نسبت به خسارات دادرسی تا نصف تقلیل میدهد.

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - در کلیه محکومیت‌های جنحه‌ای در صورتی که دادستان از حکم صادر شده پژوهش یا فرجام نخواستند باشد محکوم علیه میتواند با رجوع به دادگاه صادر کننده حکم ضمن اسقاط حق وانصراف از شکایت پژوهشی یا فرجامی، تخفیف در مجازات خود را تقاضا کند. در این صورت دادگاه در وقت فوق العاده با حضور دادستان به موضوع رسیدگی میکند و تا یک ربع از مجازات مندرج در حکم را اعم از حبس یا جزای نقدی تخفیف میدهد و این حکم قطعی است.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی، پیشنهاد مینماید

ماده ۴ بصورت زیر اصلاح گردد:

در کلیه محکومیت‌های جنحه‌ای محکوم علیه میتواند در مهلت قانونی پژوهشخواهی یا فرجامخواهی با رجوع به دادگاه صادر کننده حکم ضمن اسقاط حق شکایت از رأی تخفیف در مجازات خود را تقاضا کند. در این صورت دادگاه در وقت فوق العاده با حضور دادستان به موضوع رسیدگی می کند و در صورت تشخیص اقتضاء حداکثر تا یک ربع از مجازات مندرج در حکم را اعم از حبس یا جزای نقدی تخفیف میدهد و این حکم قطعی است.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد ماده ۴ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:

در کلیه محکومیت‌های جنحه‌ای محکوم علیه میتواند با رجوع به دادگاه صادر کننده حکم ضمن اسقاط حق پژوهشخواهی یا فرجامخواهی تخفیف در مجازات خود را تقاضا نماید.

در این صورت دادگاه در وقت فوق العاده با حضور

دادستان به موضوع رسیدگی مینماید و تا یک ربع از مجازات مندرج در حکم را اعم از آنکه حبس یا جزای نقدی باشد تخفیف میدهد و این حکم قطعی است.

محسن پزشکپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده ۴ قید شده است. در این صورت دادگاه در وقت فوق العاده با حضور دادستان به موضوع رسیدگی میکند و تا یک ربع از مجازات مندرج در حکم را اعم از حبس یا جزای نقدی تخفیف میدهد. چون ممکن است دادستان در برخی موارد ویا بکارهای دیگر اشتغال ورزد و نتواند در دادگاه حضور یابد بنابراین تقاضا میشود که این قسمت از ماده بشرح زیر اصلاح گردد:

در این صورت دادگاه در وقت فوق العاده با حضور دادستان یا قائم مقام او به موضوع رسیدگی میکند و تا یک ربع از مجازات مندرج در حکم را اعم از حبس یا جزای نقدی تخفیف میدهد.

غلامرضا اخلاق پور

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - احکام صادر شده درباره جرائمی که مجازات آنها طبق قانون منحصر به جزای نقدی بوده و کیفر مقرر در حکم نیز از پنجاه هزار ریال تجاوز نکند غیر قابل پژوهش و فرجام است.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - در رسیدگی بکلیه دعاوی مدنی نیز دادگاه اختیار دارد هرگونه تحقیقی را برای احقاق حق بعمل آورد و در مواردی که بردادگاه معلوم باشد اسناد یا تقاضای یکی از طرفین در این زمینه بمنظور اطلاع دادرسی است به آن ترتیب اثر ندهد. در استفاده از اختیار مزبور قوانین راجع به ارزش دلایل و مواعید معین در آئین دادرسی مدنی برای اقامه دلیل بوسیله اصحاب دعوی و ترتیب رسیدگی به دلایل لازم رعایه است.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری

شماره ترتیب چاپ ۶۰۷

پیشنهاد مینماید در ماده ۸ بعد از جمله «دادگاه اختیار دارد» اضافه شود «هرگونه تحقیقی را که برای احراز اصالت دلایل و ارزش آنها ضرور می‌باشد بعمل آورد» و عبارت هرگونه تحقیقی را برای احقاق حق بعمل آورد حذف شود.

با احترام - عنایت‌الله قائمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در ماده ۸ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری جمله «.... و در مواردی که بر دادگاه معلوم باشد اسناد یا تقاضای یکی از طرفین در این زمینه بمنظور اطلاع دادرسی است به آن ترتیب اثر ندهد» حذف شود.

با احترام - محسن پزشکپور

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - هرگاه دعوی جزائی به صدور حکم برائت قطعی و یا قرار موقوفی تعقیب قطعی منتهی شود دادگاه صادر کننده رأی در صورت امکان به دعوی خصوصی رسیدگی ورای میدهد و الا رسیدگی به آن را به دادگاه صلاحیتدار محول میدارد و دادگاه اخیر به دادخواست مدعی خصوصی بدون پرداخت هزینه دادرسی مجدد رسیدگی خواهد کرد.

رئیس - در ماده ۵ نظر نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در هر دعوی حقوقی با استثنای موارد مندرج در ماده ۶۷ آئین دادرسی مدنی که قبل از تصویب این قانون اقامه شده و تا تاریخ اجرای این قانون رسیدگی به آن پنجسال یا بیشتر بطول انجامیده اعم از اینکه در مرحله نخستین یا پژوهش مطرح باشد هر یک از طرفین میتوانند حل و فصل دعوی را از طریق «دوری کتبا» درخواست کنند. این درخواست به دادگاه تسلیم میشود و رئیس دادگاه در صورت احراز شرایط فوق دستور ابلاغ آن را بطرف دیگر دعوی میدهد در صورت فوت یا استعفای داور یا داوران و یا عدم صدور و تسلیم رأی به دادگاه در مدت معینی دادگاه بقید قرعه سه نفر دیگر را بعنوان داور برای رسیدگی و صدور رأی انتخاب میکند.

هرگاه ظرف ده روز از ابلاغ درخواست مذکور طرفین داور مرضی الطرفین و یا داوران اختصاصی خود سرداور

را معرفی کنند دادگاه قرار ارجاع دعوی را به داور و داوران معرفی شده صادر میکنند.

و در صورت عدم معرفی داور از طرف یکی از طرفین دعوی و یا عدم توافق در تعیین سرداور دادگاه داور اختصاصی طرف ممتنع و سرداور را بقدرت ارباب اشخاص واجد شرایط داور و انتخاب و دعوی را به داور آنها ارجاع مینماید. در هر حال داورانی که طبق این ماده بدعوی رسیدگی میکنند مکلفند ظرف دو ماه یا ظرف مدت معینی که مورد توافق طرفین قرار گیرد طبق قوانین موجود حق و با اختیار تعدیل خواسته رسیدگی و رأی خود را صادر و به دادگاه اعلام دارند.

رأی داور و طرف ده روز از تاریخ ابلاغ در حدود مواد ۶۶ و ۶۶۹ آئین دادرسی مدنی قابل شکایت است. مرجع شکایت در مواردی که حکم صادره در دعوی قابل فرجام باشد دیوان عالی کشور و در سایر موارد دادگاه استانی خواهد بود که دعوی در حوزه آن بداور ارجاع شده است. دیوان عالی کشور یا دادگاه استان به شکایت از رأی داور رسیدگی و رأی قطعی و نهایی را بر مبنای اصول مذکور در این ماده صادر می نماید و دستور اجرای این رأی از طرف دادگاه صادر کننده قرار ارجاع امر به داور داده میشود.

تبصره ۱- در هر مورد که دعاوی متعددی توأم تحت رسیدگی بوده و یا طرفین دعوی متعدد باشند و در تعیین تعداد داوران توافق نشود دادگاه یک هیأت سه نفری داور برای رسیدگی بدعوی تعیین خواهد کرد. **تبصره ۲-** دعاوی که خواننده آن شخص طبیعی یا حقوقی خارجی است بعلت عدم دسترسی بداور تابع کشور خواننده مقررات فوق بدون موافقت خواننده دعوی اجرا نخواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی در مورد لایحه اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری شماره ترتیب چاپ ۶۰۷. پیشنهاد مینماید در ماده ۱۰ مرجع رسیدگی بشکایت از رأی داور همان دادگاهی باشد که قرار ارجاع امر را بداور صادر کرده است.

با احترام - غنایت‌الله قائمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی چون ماده ۱۰ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری مغایر با اصل یازدهم متمم قانون اساسی و نیز

معارض با اصل عدالت میباشد پیشنهاد حذف آن را مینمایم با احترام - محسن پزشکیپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میگردد ماده ۱۰ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری و مواد دیگر آن در هر کجا که «دعوی حقوقی» ذکر گردیده است به «دعای مدنی» تبدیل گردد.

با احترام - محسن پزشکیپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی چون در ماده ۱۰ قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری ارجاع بداور را برای طرفین الزامی کرده است در حالیکه اینکار باید با رضایت طرفین باشد لذا ارجاع کار بداور با رضایت طرفین باید باشد لذا ماده مزبور باید بنحوی اصلاح شود که مدعی و مدعی علیه هر دو بداور رضایت دهند.

با تقدیم احترام - حسن متولی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید

ماده ۱۰ بترتیب زیر اصلاح گردد:

در غیر از مواردی که طبق ماده ۶۰۶ قانون آئین دادرسی مدنی دعوی قابل ارجاع به داور نیست در هر دعوی حقوقی که قبل از تصویب این قانون اقامه شده و تا تاریخ اجرای این قانون رسیدگی به آن در مرحله نخستین بیش از پنج سال و یا در مرحله پژوهش سه سال یا بیشتر بطول انجامیده باشد. هر یک از طرفین میتواند حل و فصل دعوی را از طریق داور کتبی درخواست کند این درخواست بدادگاه تسلیم میشود دادگاه در صورت تحقیق شرایط فوق و تشخیص اقتضاء و ضرورت و احراز اینکه درخواست بمنظور اطاله دادرسی نمیباشد دستور ابلاغ آنرا به طرف دیگر میدهد.

ضمناً قسمت اخیر ماده ۱۰ نیز بترتیب زیر اصلاح گردد: رأی داور و طرف ده روز از تاریخ ابلاغ در حدود مواد ۶۶ و ۶۶۹ قانون آئین دادرسی مدنی قابل شکایت است. مرجع شکایت دادگاهی است که قرار ارجاع امر بداور را صادر نموده است.

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در موارد نقض رأی در دیوان عالی کشور دادگاهی که رسیدگی بعد از نقض به آن محول میشود مکلف به تبعیت از رأی دیوان عالی کشور در کلیه مسائل

قانونی است و حق اصرار ندارد. آرائی که تا تاریخ اجرای این قانون از شعب دیوان عالی کشور صادر شده از شمول این ماده مشتمی است.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون طبق اصل هفتاد و پنجم متمم قانون اساسی دیوانخانه تمیز در هیچ محاکمهای ابتدا رسیدگی نمیکند مگر در محاکماتی که راجع به وزراء باشد. از این اصل بخواهی مستفاد میگردد که دیوان عالی کشور هم حق رسیدگی ماهوی دارد علیهذا معتقد است در مواردی که رأی در دیوان مذکور نقض میشود خود دیوان عالی کشور بمانند موارد مندرج در مواد ۱۰۲ و ۱۰۳ پس از نقض حکم رأیاً مبادرت بصدور رأی نموده و از اعاده پرونده بدادگاه مربوط و اصرار ورزیدن در تبعیت از نظر دیوان عالی کشور امتناع ورزد زیرا در این صورت عنوان تحمیل عقیده و اظهار نظر را دارا است و باصل استقلال دادگاهها لطمه خواهد زد. بنابراین پیشنهاد مینماید که ماده ۱۰ بشرح زیر اصلاح گردد:

ماده ۱۰ - در موارد نقض رأی دیوان عالی کشور مکلف است رسیدگی ادامه داده و نسبت بدعوی متقوض عنه رأی صادر نماید.

غلامرضا اخلاق پور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

از آنجا که ماده ۱۰ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری معارض با اصل استقلال قضات و نیز معارض با اصل هفتاد و پنجم متمم قانون اساسی و بطور کلی معارض اصول کلی حقوقی و ناهماهنگ با تشکیلات و نظام قضائی ایران میباشد حذف آن را پیشنهاد مینمایم.

با احترام - محسن پزشکیپور

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در دعوی حقوقی هرگاه اساس و نتیجه حکم یا قرار فرجام نگواسته منطبق با موازین قانونی بوده ولی از نظر نحوه استدلال و یا ذکر اسباب موجه رأی و یا تطبیق موضوع با ماده قانونی رأی فرجامخواسته صحیح نباشد دیوان عالی کشور رأی فرجام خواسته را تصحیح و ابرام مینماید.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در دعوی حقوقی هرگاه رأی فرجامخواسته از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا تعیین مشخصات طرفین دعوی و یا نقائص نظیر آن متضمن اشتباهی باشد که با اساس حکم یا قرار لطمه وارد نسازد، دیوان عالی کشور اشتباه را رفع و رأی را ابرام خواهد کرد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در دعوی حقوقی هرگاه دیوان عالی کشور تشخیص دهد که رأی فرجامخواسته مغایر با قوانین موجود حق بوده و یا مفاد رأی فرجامخواسته در رد یا قبول دعوی برخلاف مستندات قانونی و اسباب موجه حقوق و الزامات قانونی است رأی را نقض و در صورت آماده بودن پرونده برای اتخاذ تصمیم رأیاً درباره دعوی رأی صادر خواهد کرد و در غیر این صورت موضوع را برای تجدید رسیدگی به مرجع قانونی ارجاع مینماید.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری شماره ترتیب چاپ ۶۰۷. پیشنهاد مینماید در ماده ۱۰ در سطر پنجم بعد از کلمه «نقض منحصراً قید گردد» موضوع را برای تجدید رسیدگی به مرجع قانونی ارجاع مینماید.

با احترام - غنایت‌الله قائمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

از آنجا که قسمت صدر ماده ۱۰ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری تا آنجا که پیش بینی نقض رأی فرجام خواسته گردیده است بنحو مطلوب در مقررات کنونی ملحوظ است و نیز از آنجا که قسمت ذیل ماده مزبور که رسیدگی ماهوی را برای دیوان عالی کشور الزام آور مینماید معارض اصول کلی حقوقی و نظام قضائی ایران و معارض با اصل ۷۰ متمم قانون اساسی است حذف ماده مزبور را پیشنهاد مینمایم.

با احترام - محسن پزشکیپور

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - در امور جزائی رأی دیوانعالی کشور در مورد نقض قرارهای قابل فرجام و لزوم رسیدگی به ماهیت دعوی قطعی است و دادگاه مرجع رسیدگی مکلف به تبعیت از آن است مگر آنکه بعد از نقض قرار در دیوانعالی کشور سبب قانونی تازه‌ای برای عدم امکان رسیدگی به ماهیت دعوی حادث شده باشد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۱ - قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - در دعوی حقوقی دادگاه مکلف است در موارد صدور قرار عدم صلاحیت ذاتی به اعتبار صلاحیت مرجع دیگر پرونده را مستقیماً بدیوانعالی کشور ارسال دارد. رأی دیوانعالی کشور در تشخیص صلاحیت برای مرجع صادر کننده قرار یا مرجعی که رسیدگی به آن محول نشود لازم‌الاتباع خواهد بود.

تبصره - در موارد صدور قرار عدم صلاحیت از دادگاهها به اعتبار صلاحیت خانه انصاف یا شورای داور یا فسخ قرار عدم صلاحیت صادر از مراجع مزبور بلافاصله و مستقیماً پرونده برای رسیدگی بمرجع صلاحیتدار ارسال میشود و خانه‌های انصاف و شوراهای داور مکلف به رعایت رأی دادگاهها در زمینه صلاحیت خواهند بود.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۳ - قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - دادستان کل بر کلیه دادسراهای شهرستان و استان و دیوان کیفر نظارت دارد و برای حسن اجرای قانون و ایجاد هماهنگی بین آنها پیشنهاد های لازم را به وزیر دادگستری میدهد.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میگردد ماده ۱۴ لایحه اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:

دادستان کل بمنظور حسن اجرای قانون و ایجاد هماهنگی، بر کلیه دادسراهای شهرستان و استان و دیوان کیفر نظارت دارد.

با احترام - محسن پزشکپور

رئیس - ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - در دعوی جزائی دادستان کل میتواند ضمن اظهار عقیده راجع به رأی فرجام‌خواسته تقاضای فرجام از آن را نیز بنماید. در این موارد ابلاغ تقاضای مذکور به سایر طرفین دعوی لازم نخواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۹ - قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - در دعوی جزائی هرگاه رأی غیر قابل فرجام بوده و یا دادستان دادگاه یا متهم در موعد قانونی از آن فرجام نخواسته باشند و در هر دو صورت رأی صادر شده متضمن نقض مهم قوانین راجع به صلاحیت ذاتی و یا قوانین اصلی باشد دادستان کل میتواند بتصویب وزیر دادگستری ظرف یکماه از تاریخ صدور رأی رسیدگی بموضوع را از دیوانعالی کشور درخواست کند. دیوانعالی کشور با وصول این تقاضا بموضوع رسیدگی و در صورتیکه مراتب فوق را احراز کند رأی را لغو میکند و در غیر موارد نقض بلا ارجاع دستور تجدید رسیدگی به مرجع صلاحیتدار میدهد و مرجع مزبور مکلف به متابعت از رأی دیوانعالی کشور خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی در مورد لایحه اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری شماره ترتیب چاپ ۶۰۷.

پیشنهاد مینماید در ماده ۱۹ «سطر پنجم جمله» با تصویب وزیر دادگستری حذف گردد.

با احترام - عنایت‌الله قائمی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میگردد در ماده ۱۹ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری «باجمله» با تصویب وزیر دادگستری و نیز جمله «و مرجع مزبور مکلف به متابعت از رأی دیوان عالی کشور خواهد بود» حذف گردد.

با احترام - محسن پزشکپور

رئیس - ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - در موارد مذکور در ماده سوم قانون آیین دادرسی مدنی دادستان کل میتواند بنا به اعلام وزیر دادگستری و یا رأساً موضوعات مشمول آن ماده را در هیات عمومی دیوانعالی کشور مطرح کند. در این صورت هیات عمومی دیوان مذکور ترتیب مقرر در قانون وحدت رویه قضائی تشکیل و نسبت به موضوع رسیدگی و رأی صادر خواهد نمود طرح موضوع در هیات عمومی دیوانعالی کشور رافع وظایف دادگاهها در رسیدگی و صدور حکم طبق ماده سوم آیین دادرسی مدنی نمیشود.

رئیس - در ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی احتراماً چون در ماده ۲۰ لایحه قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری پیش بینی شده که هیات عمومی دیوانعالی کشور در مواردی که اصلاح قانونی وجود ندارد و ترتیب مقرر در قانون وحدت رویه قضائی تشکیل جلسه داده و رأی خواهد داد و این رأی برای دادگاهها لازم‌الاتباع میباشد و در واقع هیات عمومی دیوان عالی کشور در مقام قوه مقننه بتصویب قوانین مبادرت کرده است بنابراین پیشنهاد اصلاح ماده مزبور را دارد.

رضوی نژاد

رئیس - ماده ۲۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - مقررات راجع به تشکیل شعبه تشخیص و وظایف و اختیارات هیاتهای تشخیص در دیوانعالی کشور نسخ و هیاتهای ششگانه شعبه مذکور منحل و سه شعبه جدید در دیوانعالی کشور تشکیل میشود. رسیدگی به موضوعاتی که در صلاحیت شعبه تشخیص بوده براساس مقررات این قانون و مقرراتی که قبل از تشکیل شعبه مذکور اجرا میشده در شعب دیوانعالی کشور عمل میاید.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۲۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲ - در کلیه اتهامات از درجه جنحه به استثنای جنحه‌های باب دوم قانون مجازات عمومی هرگاه متهم به ارتکاب جرم اقرار نماید دادستان رأساً میتواند تا اولین جلسه دادرسی با احراز شرایط زیر تعقیب کیفری او را

باعتبار تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۴ مکرر قانون تسریع دادرسی و اصلاح قسمتی از قوانین آیین دادرسی کیفری و کیفر عمومی معلق سازد:

۱ - اقرار متهم حسب محتویات پرونده مقرون بواقع باشد.

۲ - متهم سابقه محکومیت کیفری مؤثر نداشته باشد.

۳ - شاکی یا مدعی خصوصی در بین نموده یا شکایت خود را استرداد کرده باشد.

رئیس - در ماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۲۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - درخواست اعاده دادرسی در مورد احکام قطعی محاکم دادگستری در موارد زیر بسود کسی که بعلت ارتکاب جرم (از درجه جنحه یا جنایت) محکوم گردیده بدیفرته میشود اعم از اینکه حکم مذکور بموقع اجرا گذاشته شده یا نشده باشد.

۱ - وقتی که پس از صدور حکم قطعی بر محکومیت کسی به اتهام قتل بقای شخصی که قتل او مورد ادعا قرار گرفته در زمان فرض وقوع قتل احراز و یا آن شخص پیدا شود.

۲ - وقتی که پس از صدور حکم قطعی بر محکومیت فردی بعلت ارتکاب جرم بموجب حکم قطعی دیگری حکم

بر محکومیت فرد دیگر بعلت ارتکاب همان جرم از مراجع قضائی صادر شده بسطو رسکه از تعارض و تضاد مفاد دو حکم بیگناهی یکی از دو محکوم علیه احراز گردد.

۳ - وقتی که گواه یا گواهان که حکم قطعی بر محکومیت براساس یا بعلت تأثیر شهادت آنها صادر گردیده بموجب حکم مراجع قضائی بعلت شهادت کذب علیه محکوم مذکور محکومیت یافته و یا جعلیت اسنادی که مبنای حکم بوده به ثبوت رسیده باشد.

۴ - وقتی که پس از صدور حکم قطعی بر محکومیت واقعه جدیدی حادث یا ظاهر شود و یا اسناد جدیدی آبراز گردد که طبعاً موجب ثبوت بیگناهی محکوم علیه باشد.

۵ - وقتی که بعلت اشتباه اسامی دادرسان کیفر مورد حکم قانوناً متناسب با تصحیح مرتکب نباشد.

تبصره - گذشت شاکی یا مدعی خصوصی قبل یا بعد از صدور حکم قطعی از جهات اعاده دادرسی نیست.

۶ - در مورد بند ۲ ماده ۴ قانون مجازات عمومی.
رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میگردد بند ۲ ماده ۴ لایحه قانون اصلاح
بازهای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:

وقتی که گواه یا گواهان که حکم قطعی محکومیت
برائیس یا بیعت تأثیر شهادت آنها صادر گردیده است
بموجب اقرار صریح در یکی از مراجع رسمی و یا طی
سند رسمی کذب شهادت قبلی خود را اظهار نمایند.

با احترام - محسن بزشکپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینمایم بند ۵ ماده ۴ لایحه قانون اصلاح
بازهای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:

وقتی که کثیر مورد حکم قانوناً متناسب با تقصیر
مرتکب نباشد.

با احترام - محسن بزشکپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی
در مورد لایحه قانونی اصلاح بازهای از قوانین
دادگستری پیشنهاد مینماید اصلاحات زیر انجام شود:

در آخر تبصره ذیل ماده ۳۲ اضافه شود مگر در مورد
محکومین باعدام و حبس مؤبد و آنهم بعد از صدور حکم
قطعی.

دکتر مشیر

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اشخاص زیر حق درخواست تجویز اعاده
دادرسی را دارند.

۱ - دادستان کل یا رعایت بند ۳ از ماده ۴۶
قانون آئین دادرسی کیفری به جهات مذکور در بندهای
۱ و ۲ و ۳ ماده بالا.

۲ - محکوم علیه و نماینده قانونی او در صورت
فوت و یا غیبت محکوم علیه همسر و وراث قانونی او و
یا کسانی که از طرف او برای درخواست تجویز اعاده
دادرسی مأموریت خاص یافته اند نقطه جهات مذکور
در بندهای ۱ و ۲ و ۳ ماده قبل.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

شرایط محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید:

هرگاه دادگاه عالی انتظامی قاضی را متخلف تشخیص
دهد او را به مجازات انتظامی محکوم خواهد ساخت.

تبصره - تعلیق تعقیب انتظامی هر قاضی از طرف
دادستان انتظامی قضات با رعایت شرایط طرف دوسال بیش
از یکبار امکان پذیر نخواهد بود.

در صورتیکه قاضی با وجود برخورداری از تعلیق
تعقیب ظرف مدت مذکور مرتکب تخلف جدیدی شود
با کثیر خواست دادستان از جهت تخلفات مشمول تعلیق
نیز از طرف دادگاه عالی انتظامی تعقیب و مجازات او با
در نظر گرفتن تعدد تخلف تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید:
در آخر تبصره ماده ۴ اضافه گردد:

هیچ قاضی در طول مدت خدمت قضائی خود بیش
از دوبار حق استفاده از تعلیق تعقیب انتظامی را نخواهد
داشت.

دکتر مشیر
رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۷ - دادسرای انتظامی قضات مکلف است
ضمن رسیدگی به شکایات و طی بازرسیهای منظم کمیت
و کیفیت کار قضات را مورد ارزشیابی قرار داده و
تشویق قضاتی را که مصدر خدمات با ارزش و برجسته
و درخشان باشند به وزیر دادگستری پیشنهاد و به تناسب

خدمت و اقتضای مورد صدور تقدیر نامه اعطاء نشان
عدالت پیشنهاد نشان کشوری کاهش یکسال از مدت
توقف در یک رتبه یا ترفیع یک رتبه قضائی را تقاضا
نماید. ترفیع رتبه با تصویب دادگاه عالی انتظامی قضات
عمل خواهد آمد.

رئیس - در ماده ۴۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۸ - دادگاهها میتوانند در رسیدگی به دعاوی
بازرگانی ناشی از معاملات تجاری بین دارندگان کارت
بازرگانی صادر از مراجع صلاحیتدار ایران از وجود اشخاص
بصیر در امور بازرگانی استفاده کنند. برای انجام این
منظور نمایندگان اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
در تهران و شعب اطاق بازرگانی و صنایع و معادن در

شهرستانها یک یا چند هیات که هر هیات مشتمل بر سه
نفر از اشخاص بصیر در امور بازرگانی باشد انتخاب خواهند کرد.
مدت عضویت در هیات مذکور چهار سال است لیکن تجدید
انتخاب اعضاء آن بلا مانع میباشد.

تبصره - وزارت دادگستری آئین نامه مربوط به انتخاب
هیاتها و جانشین اعضاء مستعفی یا متوفی و یا اشخاصی
را که قبل از پایان مدت چهار سال بعلت وجود موانع
قانونی قادر به ادامه عضویت در هیاتها نباشند
تصویب و بموقع اجرا خواهد گذاشت.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۹ - در موارد مذکور در ماده ۴ دادگاهها
میتوانند وظایف زیر را به هیات مذکور در ماده قبل محول
نمایند:

۱ - کارشناسی در موضوعاتی که بنظر دادگاه
اظهار نظر هیات درباره آن ضروری باشد.

۲ - داوری در مواردی که طرفین دعوی به داوری
هیات تراضی کرده باشند.

۳ - داوری در مواردی که انتخاب داور از طرف
دادگاه بعمل آید.

رئیس - در ماده ۴۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۰ - مقررات کلی داوری و کارشناسی از
حیث صلاحیت افراد مذکور و ترتیب انجام وظایف آنها
برای هیاتهای مذکور در این ماده نیز لازم الرعایه
می باشد.

رئیس - در ماده ۴۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۱ - وکلای دادگستری باید در دعاوی
حقوقی و یا در دعاوی جزائی که با گذشت شاکی
تعقیب قانونی آن موقوف میشود قبل از اقامه دعوی سعی
نمایند بین طرفین دعوی سازش دهند و انجام این وظیفه
را در دادخواست و یا ضمن دفاع تصریح نمایند همچنین
بعد از طرح دعوی و در جریان رسیدگی نیز سعی خود را
در این زمینه معمول دارند.

۶ - در مورد بند ۲ ماده ۴ قانون مجازات عمومی.
رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میگردد بند ۳ ماده ۴ لایحه قانون اصلاح

بازای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:
وقتی که گواه یا گواخان که حکم قطعی محکومیت
بر اساس یا بعلم تأثیر شهادت آنها صادر گردیده است
بموجب اقرار صریح در یکی از مراجع رسمی و یا طی
سند رسمی کذب شهادت قبلی خود را اظهار نمایند.
با احترام - محسن بزشکپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینمایم بند ۵ ماده ۴ لایحه قانون اصلاح
بازای از قوانین دادگستری بشرح زیر تغییر یابد:
وقتی که کثیر مورد حکم قانوناً متناسب با تقصیر
مرتکب نباشد.

با احترام - محسن بزشکپور
ریاست محترم مجلس شورای ملی
در مورد لایحه قانونی اصلاح بازای از قوانین
دادگستری پیشنهاد مینماید اصلاحات زیر انجام شود:
در آخر تبصره ذیل ماده ۴ اضافه شود مگرد. رورد
محکومین باعدام و حبس مؤبد و آنهم بعد از صدور حکم
قطعی.
دکتر مشیر

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اشخاص زیر حق درخواست تجویز اعاده
دادرسی را دارند.
۱ - دادستان کل با رعایت بند ۲ از ماده ۴
قانون آئین دادرسی کیفری به جهات مذکور در بندهای
۲ و ۳ ماده بالا.

۲ - محکوم علیه و نماینده قانونی او در صورت
فوت و یا غیبت محکوم علیه همسر و وراث قانونی او و
یا کسانی که از طرف او برای درخواست تجویز اعاده
دادرسی مأموریت خلص یافته اند قطعه جهات مذکور
در بندهای ۱ و ۲ و ۳ ماده قبل.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید:

در ماده ۴ - دادستان و اشخاص مندرج در
بند ۲ همان ماده در تمام شقوق گانه درخواست تجویز
اعاده دادرسی را دارند.
دکتر مشیر

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - هرگاه شاکی یا مدعی خصوصی در جرائم
غیر قابل گذشت بعد از قطعیت حکم از شکایت خود
صرف نظر نماید محکوم علیه میتواند با استناد به استرداد
شکایت از دادگاه صادر کننده حکم قطعی درخواست کند
که در میزان مجازات او تجدید نظر نماید. در این مورد
دادگاه بدرخواست محکوم علیه در وقت فوق العاده با حضور
دادستان تشکیل میشود و مجازات را در صورت اقتضاء
در حدود قانون تخفیف خواهد کرد. این رأی دادگاه
قطعی است.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید:

در ماده ۴ سطر هفتم کلمات در صورت اقتضاء حذف و
باخر ماده اضافه شود:
مقررات قانون چکهای بلامحل در باب استرداد شکایت
شاکیان کمکان بقوت خود باقی است.
دکتر مشیر

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - دادگاه عالی انتظامی قضات منحصرأباً
اعلام وزیر دادگستری و یا کیفرخواست دادستان انتظامی
قضات به تخلفات قضات رسیدگی و رأی مقتضی صادر
می نماید. دادستان انتظامی قضات میتواند با وجود
احراز ارتکاب تخلف از ناحیه قاضی با توجه بمدت سابقه
و میزان تجارب قضائی او و همچنین بادر نظر گرفتن حسن
سابقه و درجه علاتمندی قاضی به انجام وظایف محول و
سایر اوضاع و احوال قضیه تعقیب انتظامی او را معلق
و مراتب را با اعلام نماید مشروط به اینکه تخلف متناسب
از نوع ظفره و تعمل نبوده و مستلزم مجازات انتظامی از درجه یا بالاً
تر نباشد. قاضی که تعقیب انتظامی او بنا به تصمیم
دادستان انتظامی قضات معلق گشته در صورت ادعای
عدم ارتکاب تخلف میتواند رسیدگی بموضوع را از دادگاه
عالی انتظامی قضات درخواست کند. در این صورت

هرگاه دادگاه عالی انتظامی قاضی را متخلف تشخیص
دهد و او را به مجازات انتظامی محکوم خواهد ساخت.

تبصره - تعلیق تعقیب انتظامی هر قاضی از طرف
دادستان انتظامی قضات با رعایت شرایط ظرف دو سال پیش
از یکبار امکان پذیر نخواهد بود.

در صورتیکه قاضی با وجود برخورداری از تعلیق
تعقیب ظرف مدت مذکور مرتکب تخلف جدیدی شود
یا کیفرخواست دادستان از جهت تخلفات مشمول تعلیق
نیز از طرف دادگاه عالی انتظامی تعقیب و مجازات او با
در نظر گرفتن تعدد تخلف تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست محترم مجلس شورا ملی
پیشنهاد مینماید:

در آخر تبصره ماده ۴ اضافه گردد:
هیچ قاضی در طول مدت خدمت قضائی خود پیش
از دوبار حق استفاده از تعلیق تعقیب انتظامی را نخواهد
داشت.
دکتر مشیر

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - دادسرای انتظامی قضات مکلف است
ضمن رسیدگی به شکایات وطنی بازرسیهای منظم کمیت
و کیفیت کار قضات را مورد ارزشیابی قرار داده و
تشویق قضاتی را که مهتدر خدمات با ارزش و برجسته
و درخشان باشند به وزیر دادگستری پیشنهاد و به تناسب
خدمت و اقتضای مورد صدور تقدیر نامه اعطاء نشان
عدالت پیشنهاد نشان کشوری گاهش یکسال از مدت
توقف در یک رتبه یا ترفیع یک رتبه قضائی را تقاضا
نماید. ترفیع رتبه با تصویب دادگاه عالی انتظامی قضات
بمعمل خواهد آمد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ماده ۴ - مقرر است کلی داوری و کارشناسی از
حیث صلاحیت افراد مذکور و ترتیب انجام وظایف آنها
برای هیاتهای مذکور در این ماده نیز لازم الرعایه
می باشد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ماده ۴ - وکلای دادگستری باید در دعاوی
حقوقی و بادر دعاوی جزائی که با گذشت شاکی
تعقیب قانونی آن متوقف میشود قبل از اقامه دعوی سعی
نمایند بین طرفین دعوی سازش دهند و انجام این وظیفه
را در دادخواست و یا ضمن دفاع تصریح نمایند همچنین
بعد از طرح دعوی و در جریان رسیدگی نیز مدعی خود را
در این زمینه معمول دارند.

ماده ۴ - دادگاهها میتوانند در رسیدگی به دعاوی
بازرگانی ناشی از معاملات تجاری بین دارندگان کارت
بازرگانی صادر از مراجع صلاحیتدار ایران از وجود اشخاص
شعبه در امور بازرگانی استفاده کنند. برای انجام این
سنتور نمایندگان اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
در تهران و شعب اطاق بازرگانی و صنایع و معادن در

رئیس - در ماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۳ - در نقاطی که وزارت دادگستری اعلام کند اقامه تمام یا بعضی از دعاوی حقوقی و نیز شکایت از آراء و دفاع از آنها در دادگاههای دادگستری با دخالت وکیل دادگستری خواهد بود. کانون وکلای دادگستری مکلف به تأمین وکیل معاضدتی برای اشخاص بی بضاعت یا کسانی است که قادر به تأدیه حق الوکاله در موقع انتخاب وکیل نیستند. تشخیص عدم بضاعت یا عدم توانائی اشخاص برای تأدیه حق الوکاله با دادگاه مرجع رسیدگی بدعوی و در مورد شکایت فرجامی با دادگاهی میباشد که رأی بورد شکایت فرجامی را صادر کرده است. هرگاه پس از ابلاغ تصمیم وزارت دادگستری به الزامی بودن دخالت وکیل امکان تعیین وکیل معاضدتی در محل محدود گشته و یا بعلت افزایش دعاوی امکانات مذکور با میزان احتیاجات محل هماهنگ نباشد وزارت دادگستری میتواند تا تأمین امکانات متناسب اجرای تصمیم مزبور را موقوف سازد.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید:

همچنین در مطلع ماده ۳۲ اضافه شود:
در تهران و مراکز استانیهای مهم و سایر نقاط دیگری که وزارت دادگستری اعلام کند..... الخ.
دراول سطر چهارم صفحه ۱۶ مربوط بماده ۳۲ اضافه و اصلاح شود:

نبوده و کانون وکلای دادگستری مربوطه هم قادر بتکمیل کادر وکلای مورد نیاز نباشد وزارت دادگستری میتواند تا تأمین امکانات متناسب اجرای تصمیم مزبور را موقتاً موقوف سازد.

باتقدیم احترام - دکتر مشیر

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید:

ماده ۳۲ بترتیب زیر اصلاح گردد:

در حوزه قضائی استان مرکز و نیز در سایر نقاطی که وزارت دادگستری اعلام کند، اقامه تمام یا بعضی از دعاوی حقوقی و نیز شکایت از آراء و دفاع از آنها در

دادگاههای دادگستری با دخالت وکیل دادگستری خواهد بود. کانون وکلای دادگستری مکلف به تأمین وکیل معاضدتی برای اشخاص بی بضاعت و یا کسانی است که قادر به تأدیه حق الوکاله در موقع انتخاب وکیل نیستند. تشخیص عدم بضاعت یا عدم توانائی اشخاص برای تأدیه حق الوکاله با کانون وکلای دادگستری است که دادگاه مرجع رسیدگی در حوزه قضائی آن واقع شده و در صورتیکه در حوزه قضائی مذکور کانون وکلاء دادگستری وجود نداشته باشد این تشخیص بر عهده دادگاه مرجع رسیدگی بدعوی خواهد بود.

ضمناً پیشنهاد مینماید که تبصره زیر به ذیل ماده ۳۲ اضافه گردد.

تبصره ذیل ماده ۳۲ - کلیه شرکت های بازرگانی مکلفند یکی از وکلای دادگستری را بعنوان وکیل رسمی خود معرفی و اعلام بدارند.

باتقدیم احترامات - یوسف کهن

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد ماده ۳۲ لایحه اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری پیشنهاد مینماید که جمله (در حوزه قضائی استان مرکز و در سایر نقاطی که.....) به ابتدای ماده اضافه و تبصره زیر باین شرح (شرکتها مکلفند یکی از وکلای دادگستری را بعنوان وکیل شرکت به ثبت شرکتها معرفی نمایند و مشخصات و نشانی کامل وکیل از طرف ثبت شرکتها برای اطلاع عموم آگهی میشود - هرگونه اوراق مربوط بدعاوی شرکت اعم از آنکه شرکت خواهان باشد یا خوانده به وکیل مزبور ابلاغ میشود و تا وقتی وکیل جدیدی از طرف شرکت تعیین و به ثبت شرکتها معرفی و آگهی نشده باشد ابلاغ بویکیل مزبور قانونی است).

عبدالله فراگزلوشجعی - غلامرضا اخلاق پور - اردلان دکتر فیروزآبادی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

امضاء کنندگان زیر بعنوان تبصره های ذیل ماده ۳۲ قانون اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری پیشنهاد مینماید:

تبصره ۱ - وکلای پایه یک دادگستری که بنماینده گی مجلسین شورایی و سنا انتخاب میشوند در دوره نمایندگی منحصرأ حق دارند در دادگاههای استان و دیوانعالی کشور قبول وکالت نمایند.

تبصره ۲ - وکلای پایه یک دادگستری که بنماینده گی مجلسین انتخاب میشوند در دوره نمایندگی حق ندارند علیه دولت قبول وکالت کنند.

دکتر مشیر - پیرزاده - غلامرضا اخلاق پور حسن صدر دکتور عبدالسمیع لیوانی - محمدرضا کبیری نوذر صادقی شریعت - حبیب بهار - دکتر جواد افتخاری - دکتر اسفندیاری - قائمی.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد ماده ۳۲ لایحه اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری پیشنهاد مینماید که اول ماده مزبور بدین شرح اصلاح شود: (در حوزه قضائی استان مرکز و سایر نقاطی که وزارت دادگستری اعلام کند.....) و تبصره زیر نیز باین ماده اضافه شود.

تبصره - شرکتها مکلفند یکی از وکلای دادگستری را بعنوان وکیل شرکت به ثبت شرکتها معرفی کنند و ثبت شرکتها مشخصات و نشانی کامل وکیل را برای اطلاع عموم آگهی مینماید - هرگونه اوراق مربوط بدعاوی شرکت اعم از آنکه شرکت خواهان باشد یا خوانده به وکیل مزبور ابلاغ میشود و تا وقتی وکیل جدیدی از طرف شرکت تعیین و به ثبت شرکتها معرفی و آگهی نشده باشد ابلاغ بویکیل مزبور قانونی است.

با احترام - عبدالله توتونچی افشار

رئیس - ماده ۳۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۳ - دولت و دارندگان رتبه قضائی اعم از شاغل و بازنشسته و وکلای دادگستری و فارغ التحصیلان رشته حقوق در دعاوی مربوط بخود از مقررات فوق در زمینه داشتن وکیل مستثنی مینباشند.

رئیس - در ماده ۳۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۴ - میزان حق الوکاله وکیل معاضدتی و شرایط پرداخت قسمتی از آن به وکلای دادگستری و استیفاء حق الوکاله از مال محکوم علیه و نیز میزان حق الوکاله وکیل در مواردی که قبل یا بعد از اقامه دعوی بسازش ختم میشود و نیز انواع و وسائل تقدیر مادی و معنوی از وکلای که برای ختم دعوی بسازش سماعی فوق العاده ابراز نمایند و بطور کلی ترتیب اجرای مقررات این فصل بنحوی که حق نظم و مراجعه مستقیم و بدون مانع اشخاص بدادگاهها و دیوانعالی کشور سلب نشود طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب وزارت دادگستری میرسد.

تبصره - مقررات مربوط بوکالت در امور جزائی بقوت خود باقی است.

رئیس - در ماده ۳۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵ - وزارت دادگستری مکلف است بمنظور تأمین کادر مورد نیاز اعم از قضائی و اداری با همکاری وزارت علوم و آموزش عالی بتأسیس دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری دادگستری اقدام نماید و داوطلبان خدمت در دادگستری را ازین فارغ التحصیلان دانشکده مذکور و سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی طبق قوانین مربوط انتخاب کند.

رئیس - در ماده ۳۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۶ - ترتیب تشکیل و اداره دانشکده علوم قضائی و خدمات اداری دادگستری و برنامه آموزشی و عملی دانشکده مزبور و ترتیبات لازم دیگر تابع آیین نامه اجرائی اینقانون مصوب وزارت دادگستری و وزارت علوم و آموزش عالی است.

رئیس - در ماده ۳۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۷ - اشتغال فارغ التحصیلان دانشکده مزبور در سایر مؤسسات دولتی بدون موافقت وزارت دادگستری ممنوع است.

رئیس - در ماده ۳۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۳۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۸ - وزارت دادگستری مکلف است برای بالا بردن سطح دانش قضات و کارکنان اداری بطور منظم هر ساله تعداد حداقل بیست نفر از قضات و کارکنان اداری را برای طی دوره های مطالعاتی در دادگاهها و مراجع قضائی همچنین حداقل سه نفر از فارغ التحصیلان ممتاز رشته حقوق را که تعهد خدمت در دادگستری سپارند برای گذراندن دوره های بالاتر علمی بخارج از کشور اعزام نماید.

شرایط انتخاب و ترتیب اعزام و سایر مسائل اداری

و استخدای مربوط به آنها تابع آئین نامه مصوب وزارت دادگستری است.

رئیس - در ماده ۳۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۳۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۹ - بانزده درصد از کلیه درآمد وصولی دادگستری بابت هزینه دادرسی و حق اجرای احکام حقوقی و جزای نقدی و هزینه های ثبتی و اجرائی و غیره برای احداث یا تهیه ساختمانهای مناسب دادگستریها و تأمین خانه های سازمانی و مسکن قضات و کارکنان وزارت دادگستری و تجهیزات و وسائل کار و هزینه های لازم برای بهبود امور دادگستری اختصاص میابد. کیفیت هزینه و نحوه نگهداری حساب از درآمد بالا بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب وزارت دادگستری برسد.

رئیس - در ماده ۳۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۰ - از قضات و کارمندان شاغل در پستهای که با اجرای این قانون حذف میشود در موقع و مقام متناسب دیگری استفاده خواهد شد و هرگاه بین تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون تا صدور حکم انتصاب آنان بسمت جدید فاصله زمانی ایجاد شود مدت مزبور جزء خدمات قضائی یا اداری آنان محسوب میشود و در هر حال با اجرای این قانون در تأدیه حقوق و مزایای کارکنان مزبور کاهش ایجاد نمی شود.

رئیس - در ماده ۴۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی چون در ماده ۴۱ پیشنهاد داده ام دادگاههای بخش که بر اثر اجرای این قانون حذف میشود دادگاههای بخش محذوفه بشعبه دادگاه شهرستان تبدیل گردد در صورت تصویب این پیشنهاد مقررات مندرج در ماده ۴۱ منتفی خواهد بود لذا پیشنهاد مینماید که ماده ۴۱ حذف گردد.

غلامرضا اخلاق پور

رئیس - ماده ۴۱ قرائت میشود.

منتهی گردیده و اجرا نشده تعقیب آنها در صورت گذشت شاکیان خصوصی موقوف میشود.

مجلس اجاق - دکتر فیروز آبادی - دکتر نصرالله منتظری -

اردلان - دکتر محمدی کوشکی - میر عرب رضی -

محمد حسین کاشفی - یحیی معینی جاغروند - بیرونی و سوزی -

یعنائی.

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شوردوم به

کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده -

ختم جلسه.

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۹۹

روز یکشنبه ۲۵۳۶/۳/۱

۱ - گزارش یک فوریتی تجدید سازمان کشاورزی کشور و تأسیس وزارت کشاورزی و عمران روستائی (رای باورقه) شماره ترتیب چاپ ۶۰۹.

۲ - گزارش شوراول تأسیس سازمان حمایت تولید کنندگان و مصرف کنندگان.

شماره ترتیب چاپ ۶۰۸.

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم

می کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه هفته آینده خواهد بود.

(بیست دقیقه بعد از ظهر جلسه پایان یافت)

(رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی)

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰۴ - از تاریخ اجرای این قانون قوانین و

مقرراتی که مغایر با مصوبات این قانون باشد ملغی است.

رئیس - در ماده ۱۰۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

مواد الحاقی پیشنهادی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده الحاقی به لایحه اصلاحی اضافه شود وزارت دادگستری میتواند آینده از قضات بازنشسته را که بوجودشان نیاز دارد موقتاً بخدمت دعوت نماید. دعوت شدگان علاوه بر حقوق بازنشستگی و به تناسب وظیفه محوله از حق القضاء و اضافه کار استفاده خواهند نمود.

دکتر جعفری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً تعقیب پیشنهاد مورخ ۲۵۳۶/۲/۲۷ در مورد کارگشایی در لایحه شورای داوری بر حسب مورد در این لایحه قانون اصلاح پاره ای از قوانین دادگستری مجدداً پیشنهاد مینماید کارگشاییان فعلی دادگستری به عنوان وکیل درجه سوم دادگستری شناخته شوند و در دادگاههای نخستین تعیین شده از طرف قانون و کلاء دادگستری و کالات نمایند.

قانون کارگشاییان با تصویب این قانون ملغی شود.

با احترام - محمد رضا کبیری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً چون در دادگستری پرونده هائی وجود دارد که بواسطه بعضی مقررات و تشریفات زائد و معلوم نبودن محل اقامت متهمین یا متواری بودن آنها سالیهای متمادی است که جریان دارد و هنوز به نتیجه قطعی نرسیده و این ترتیب موجب اتلاف اوقات دادگاهها و متراکم شدن پرونده ها و جلوگیری از تسریع سایر امور میشود و به همین جهت در سال ۳۳۷ قانونی به تصویب رسیده که بموجب آن تعقیب پرونده هائی که ظرف دمسال به نتیجه نرسیده در صورت گذشت شاکیان خصوصی موقوف شود و با تصویب آن قانون مقداری از پرونده هائی که تعقیب آن بی نتیجه بوده موقوف شده لذا پیشنهاد میکنم ماده ذیل به طرح اصلاحی وزارت دادگستری اضافه شود.

ماده الحاقی - در مورد پرونده های دادگاههای عمومی

هرگاه تعقیب جرائم جنحه ظرف ده سال و جرائم جنایی ظرف بانزده سال از تاریخ وقوع جرم تا تاریخ تصویب این قانون به حکم قطعی منتهی نشده و یا بحکم قطعی